

inspirációt adunk...

a magyar lakosság halfogyasztási szokásai

közösségi marketingstratégia kidolgozásának támogatása

prezentáció

2014. február 20.

Dr. Törőcsik Marketing Inspiráció | Fogyasztói Magatartás Kutató Intézet
Trendinspiráció Műhely

info@trendinspiracio.hu | www.trendinspiracio.hu

a kutatás célja

döntéstámogató információkat nyújtani a halfogyasztást népszerűsítő és ösztönző közösségi marketingstratégia kidolgozásához

- | feltárni a magyar lakosság halfogyasztási szokásait
- | insightok a halfogyasztással kapcsolatban, attitűdök, preferenciák, gátló tényezők, átfogó kép a lakosság egészségi állapotáról, potenciális kommunikációs felületek értékelése
- | kvalitatív
- | kvantitatív
- | trendkutatási módszerekkel

módszertani design

1000 fős online
megkérdezés
(18-59 évesek)

3 fókuszcsoporthos
olive oil (8-8 fő)

tanulmányok
javaslatok

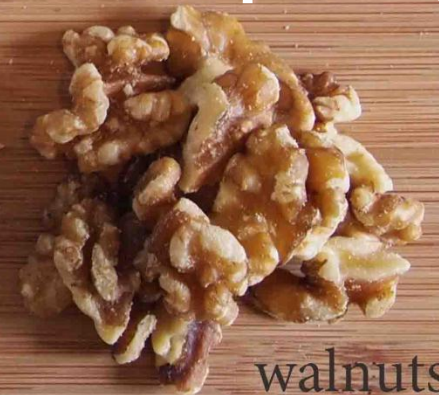
parmesan
trendspotting

arugula

szekunder
kutatás

garlic

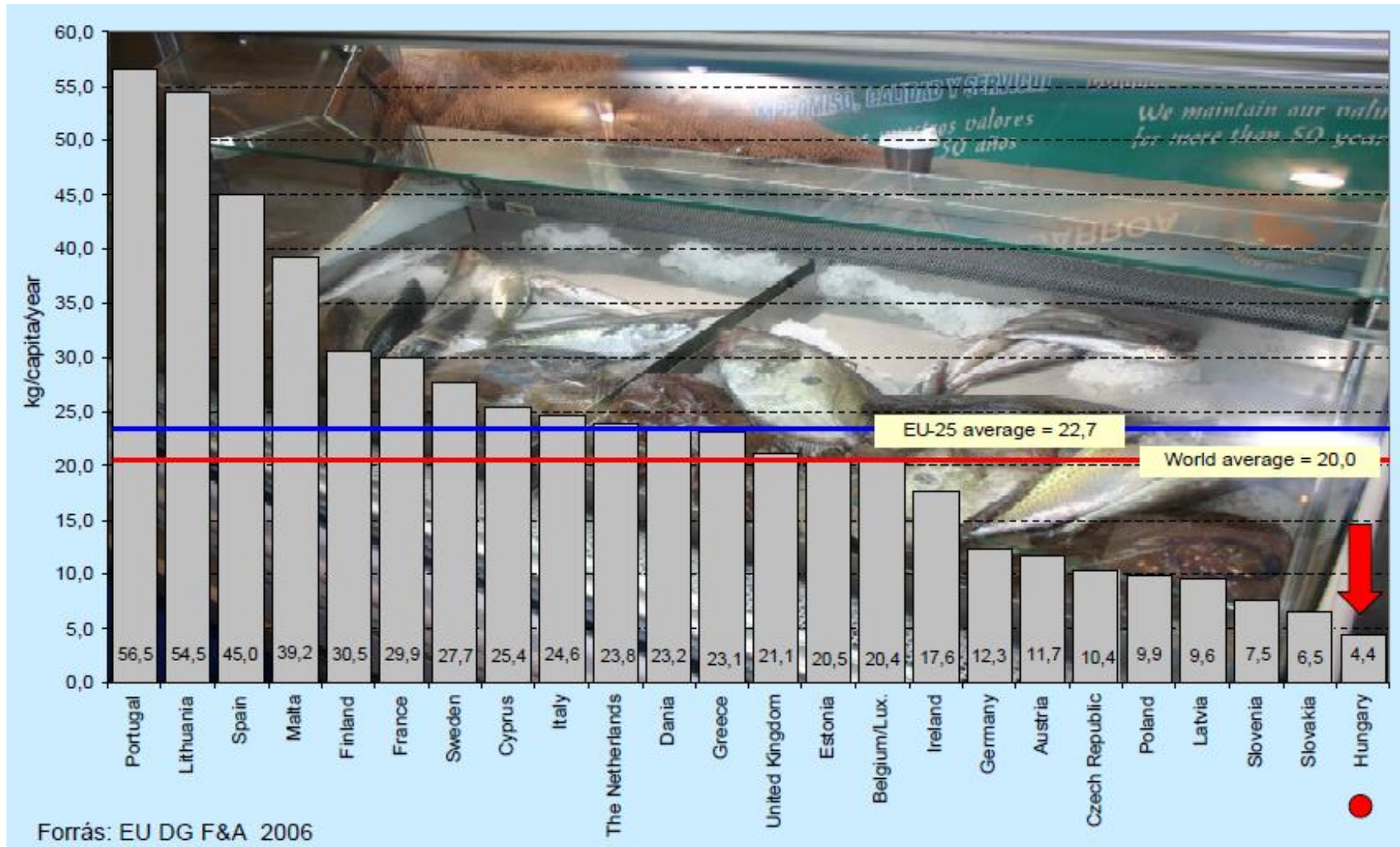
walnuts

culicurious

a halfogyasztás, mint probléma

az egy főre jutó éves halfogyasztás különbségei az EU-ban

különböző élelmiszerek értékelése azok egészségessége alapján

5 fokozatú skálán értékelték az egyes élelmiszereket az egészség szempontjából

(1 – nagyon egészségtelen; 5 – nagyon egészséges)

a megkérdezettek köre 500 főt tett ki, akik reprezentálják a fővárosban és a nagyvárosokban élő, felnőtt magyar lakosságot

<u>élelmiszer</u>	<u>átlag</u>
gyümölcsök	4,86
zöldségek	4,82
kefir	4,63
hal	4,61
joghurt	4,54
sajt	4,31
tej	4,06
baromfihús	4,01
margarin	3,72
növényi eredetű olaj	3,70
tojás	3,61
vaj	3,51
marhahús	3,43
kenyér	3,04
sertéshús	2,78
cukor	2,41
sertészsír	1,89

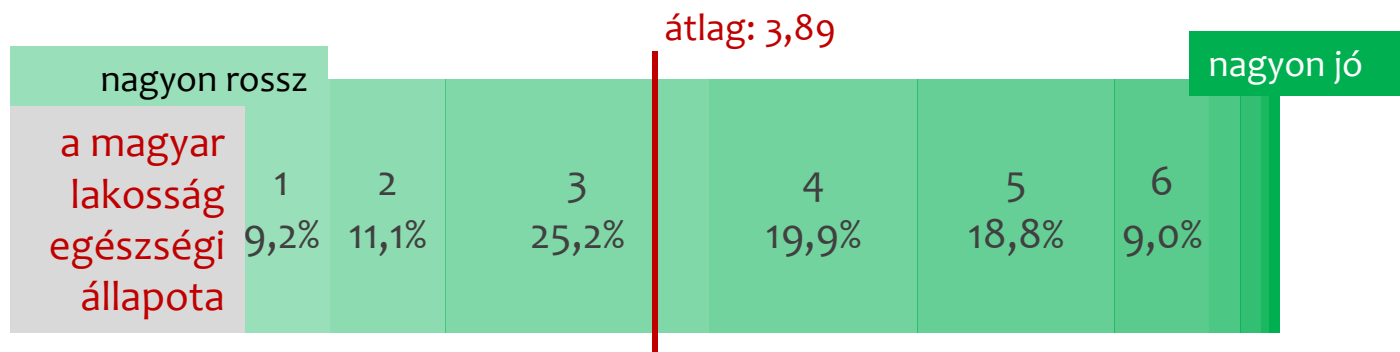
az egészségi állapot szubjektív megítélése

„Mit gondol, milyen a magyar lakosság egészségi állapota általában?”

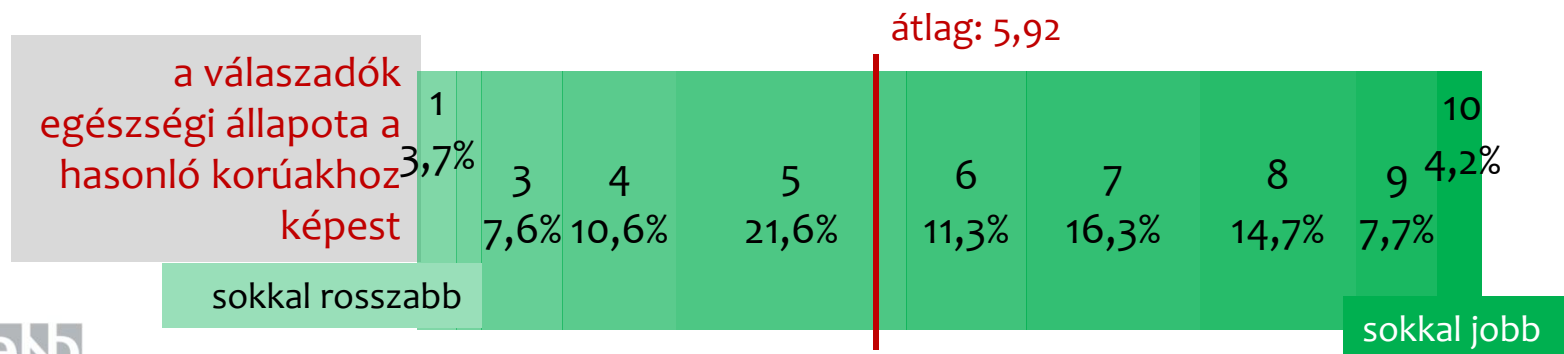
„Mit gondol, milyen az Ön egészségi állapota az Önnel egykorúakkal összehasonlítva?”

n=1000

a nők, a nagyvárosok lakói, illetve az 1-2 fős háztartásban élők tartják a lakosság egészségi állapotát a legrosszabbnak

saját egészségüket kortársaikhoz képest jobbnak ítélték meg a fiatalok, a jól szituáltak, illetve a fővárosban élők

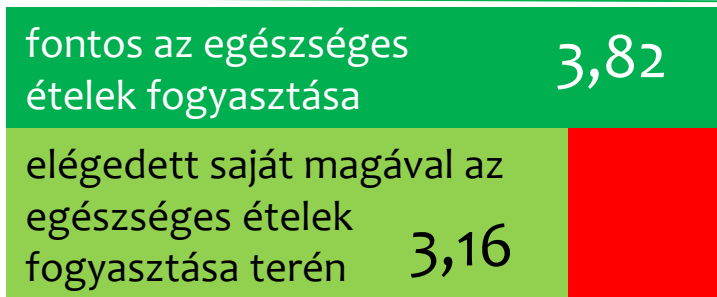

egészséges és változatos étkezés fontosság és elégedettség relációjában

n=1000

egészséges ételek fogyasztása

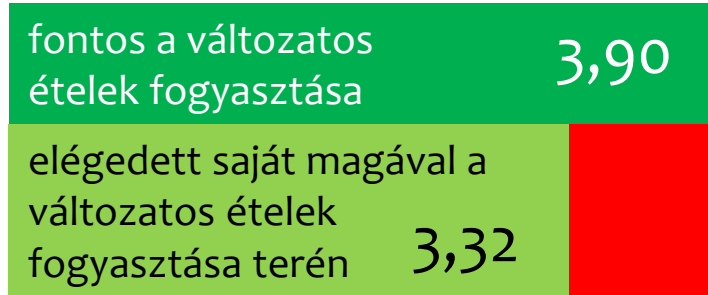
1 2 3 4 5

gap: -0,66

változatos ételek fogyasztása

1 2 3 4 5

gap: -0,58

a halfogyasztás

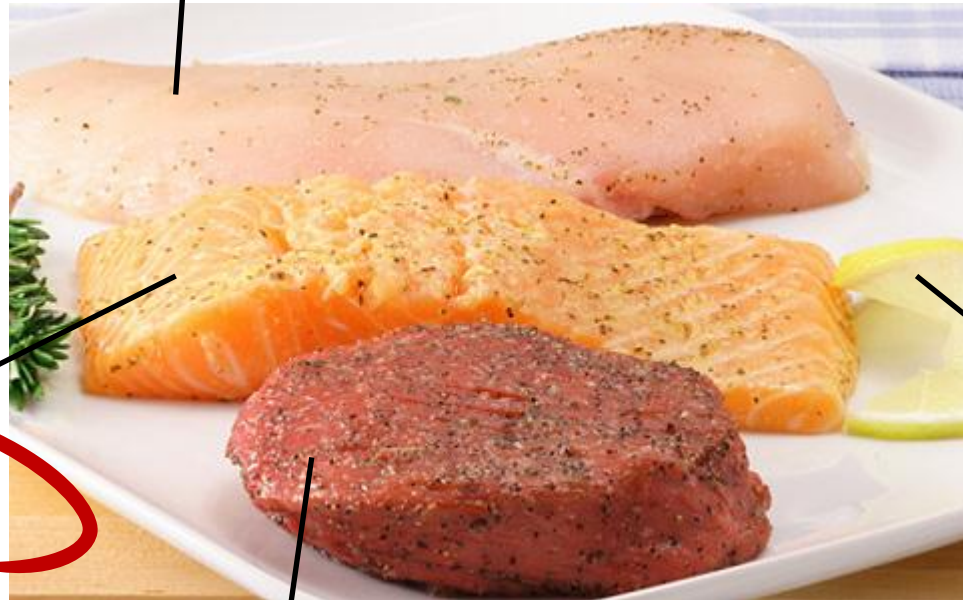
húsfogyasztói típusok

„Ön melyik húsfogyasztó típusba sorolná magát leginkább?”

n=1000

65,0% fehér hús fogyasztó

nők, fővárosiak és megyeszékhelynél kisebb városok lakói, szellemi dolgozók

1,8% vegetáriánus

3,5% halfogyasztó

igazi halfogyasztó vidéken élők,
megyeszékhelyek lakói

29,7% vörös hús fogyasztó

férfiak, kisebb települések lakói, fizikai munkát végzők, nyugdíjasok

halételekkel kapcsolatos asszociációk csoportosítása

„Mi az az egy szó, ami a halételekről eszébe jut?”

n=1000

42,6%

tényszerű megállapítások

Omega 3, Omega 6

egészség, egészséges
fehérje, fehérjedús
ritkán eszem vitamin
könnyű

22,7%

halfajták, halételek

halászlé

rántott hal

hal
harcsapaprikás
filé, halfilé
hekk
halrúd, halrudacska
sült hal
tonhal
ponty

18,1%

negatív említések

utálom
bűdös
semmi
drága
fúj
nem szeretem
szálka

16,6%

pozitív említések

ízletes
szeretem
jó
finom
imádom

halból készült ételek kedveltsége

„Szereti Ön a halból készült ételeket?”

n=1000

a megkérdezettek 32%-a nagyon szereti a halból készült ételeket

jobban szeretik az átlagnál:

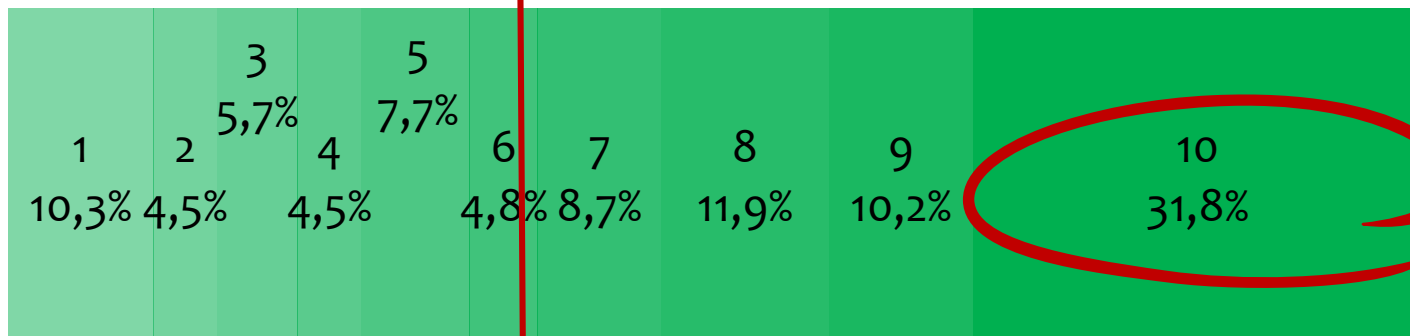
- a 40 évnél idősebbek,
- az aktív szellemi foglalkozásúak, a nyugdíjasok,
- a legalább átlagos jövedelműek,
- a három fős háztartásban élők

nem szereti

átlag: 6,87

nagyon szereti

halételek készítése

„Készített már Ön halból készült ételt?”

n=1000

halfogyasztás mennyiségének megítélése a magyar lakosság átlagához viszonyítva

„Véleménye szerint mennyi halat fogyaszt Ön a magyar lakosság átlagos halfogyasztásához képest?” n=918

az átlagoshoz képest úgy gondolják, hogy több halat fogyasztanak:

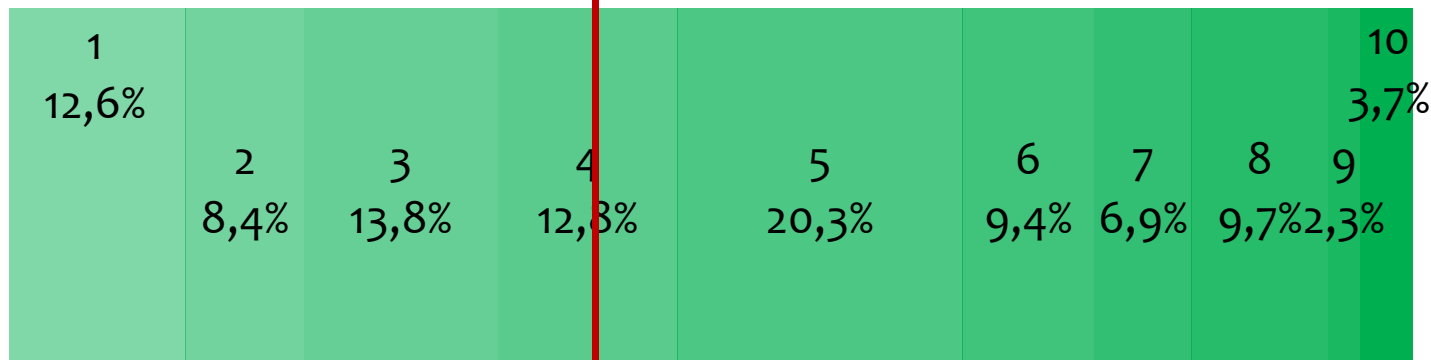
- a felsőfokú végzettségűek,
- a legalább átlagos jövedelemmel rendelkezők,
- akik olyan háztartásban élnek, ahol legalább két fő fogyaszt halat

sokkal kevesebb halat fogyaszt, mint a magyar átlag

sokkal több halat fogyaszt, mint a magyar átlag

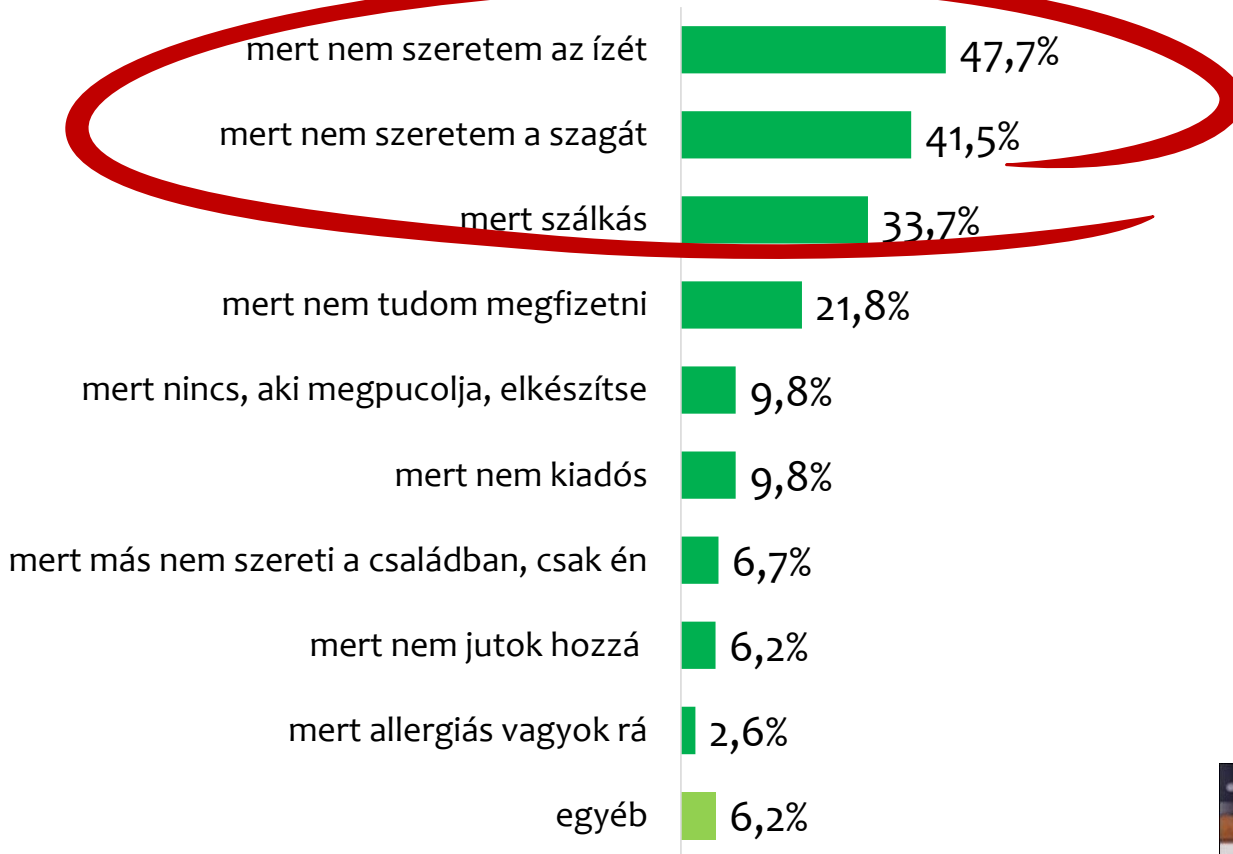
átlag: 4,64

a (több) halfogyasztást gátló tényezők

„Ha nem fogyaszt (több) halat, miért nem?”

n=193, akik soha vagy csak egy évben egyszer fogyasztanak halat

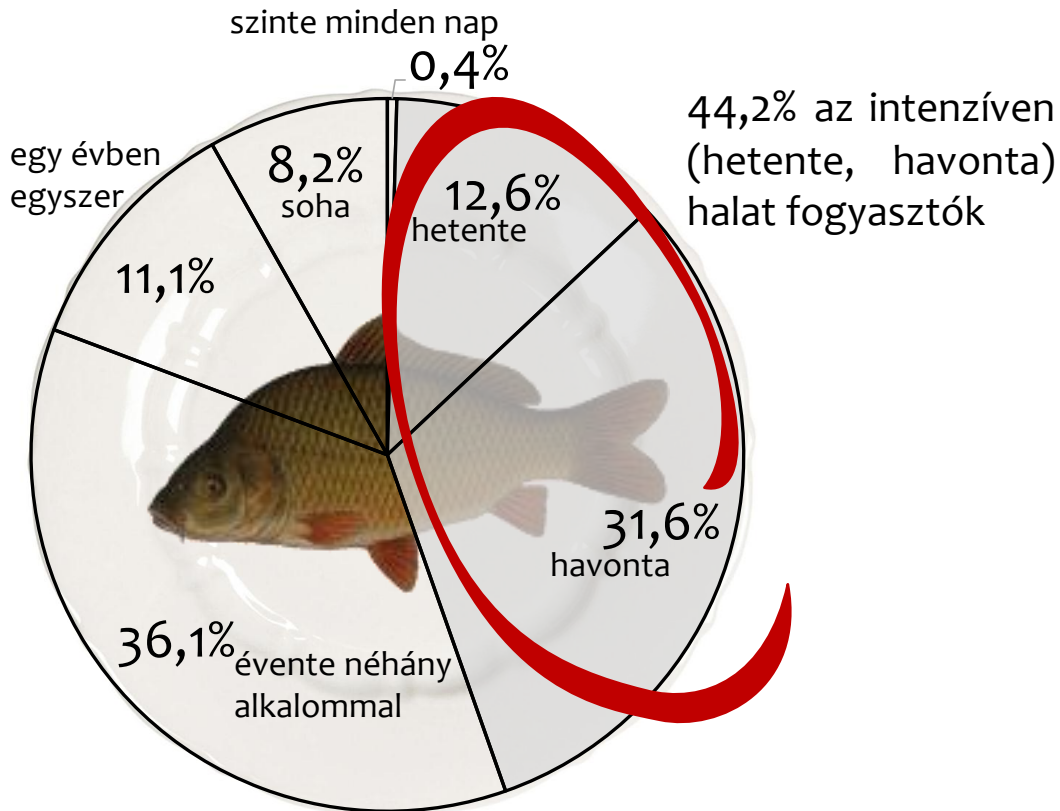
a fiatalok esetén ezek a tényezők átlagon felüli említési aránnyal szerepeltek

halból készült ételek fogyasztásának gyakorisága

„Szokott-e Ön halból készült ételeket fogyasztani? Ha igen, milyen gyakran fogyasztja azokat?”

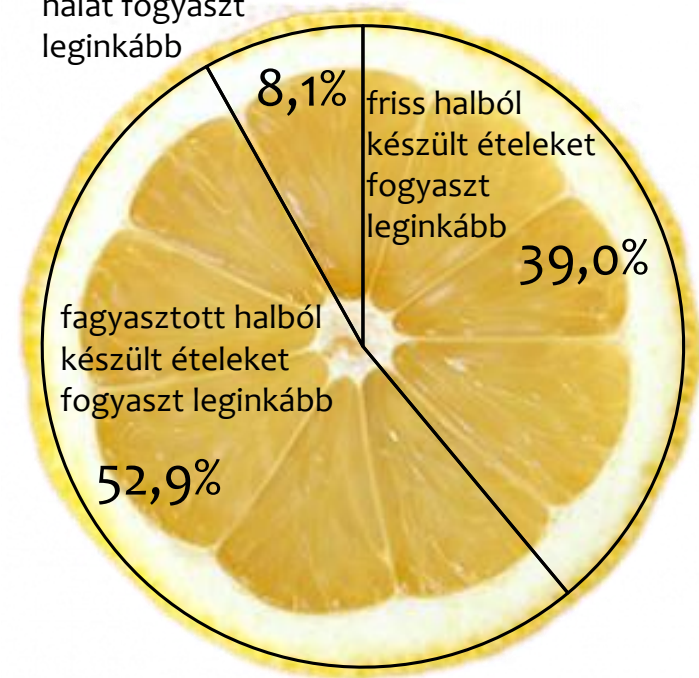
n=1000

halfogyasztási szokások

n=918, aki valamilyen rendszerességgel szokott halat fogyasztani

konzerv (tartósított) halat fogyaszt leginkább

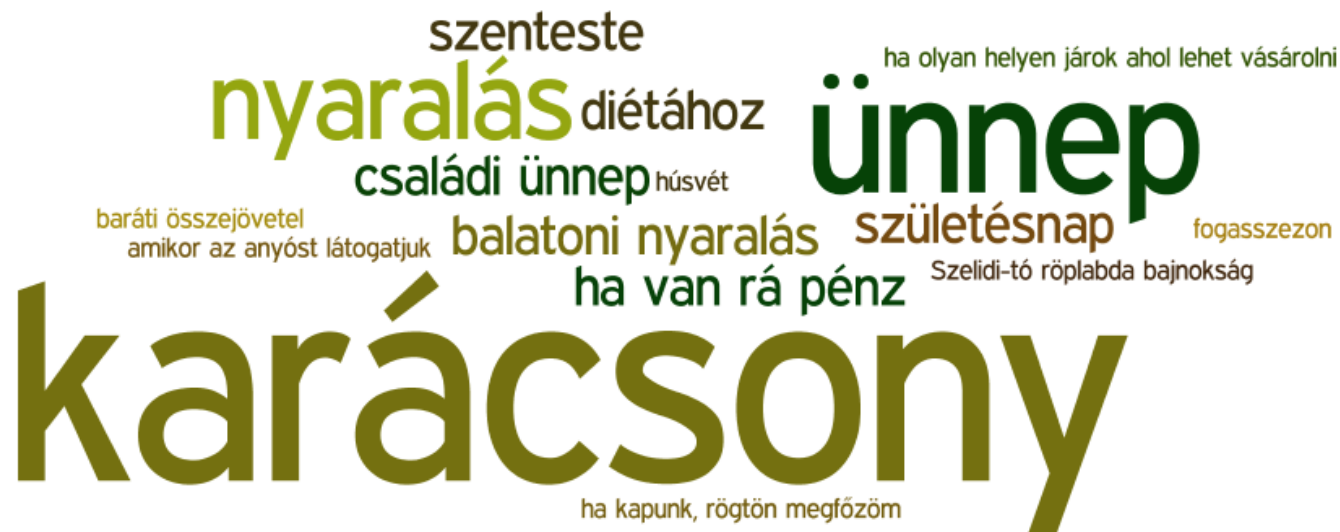
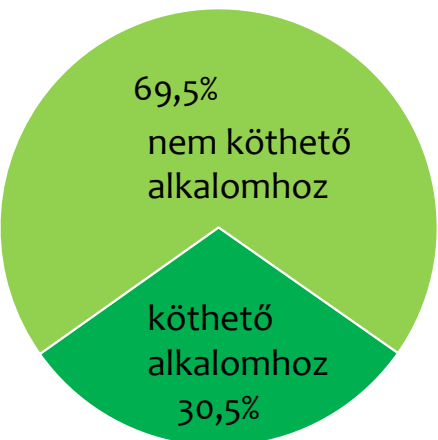
az átlagoshoz képest magasabb arányban vannak a halat legalább hetente fogyasztók a következő csoportok körében:

- az 50-59 évesek,
- a felsőfokú végzettségűek,
- a nagyobb városokban élők,
- az aktív szellemi dolgozók, az egyéb inaktívok, a nyugdíjasok,

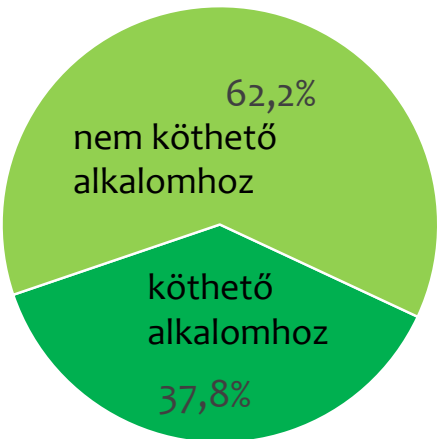

a haleyvés alkalomhoz kötődése
„Köthető-e ez valamilyen alkalomhoz?”

aki évente néhány alkalommal fogyaszt halat
(n=361)

aki évente egyszer fogyaszt halat
(n=111)

halételek fogyasztása karácsonykor

„Tervezik, hogy karácsonykor halételt fogyasztanak?”

„Ha igen, mit?”

n=1000

31,3% nem tervezi,
hogy karácsonykor
halételt fog enni

nagyobb valószínűséggel
választja a halat

- aki idősebb

- aki igazi halfogyasztó
vidéken él

- aki olvas gasztroblogot

aki tervezi (n=687)

halászlé
74,7%

- nagyobb arányban
esznek majd
halászlévet az 50 év
felettek, az igazi
halfogyasztó vidékek
lakói, illetve akik
olvasnak gasztroblogot

rántott hal
71,9%

- legmagasabb arányban
választották a nők, az 50 év
felettek, a nyugdíjasok

rácponty 3,8%

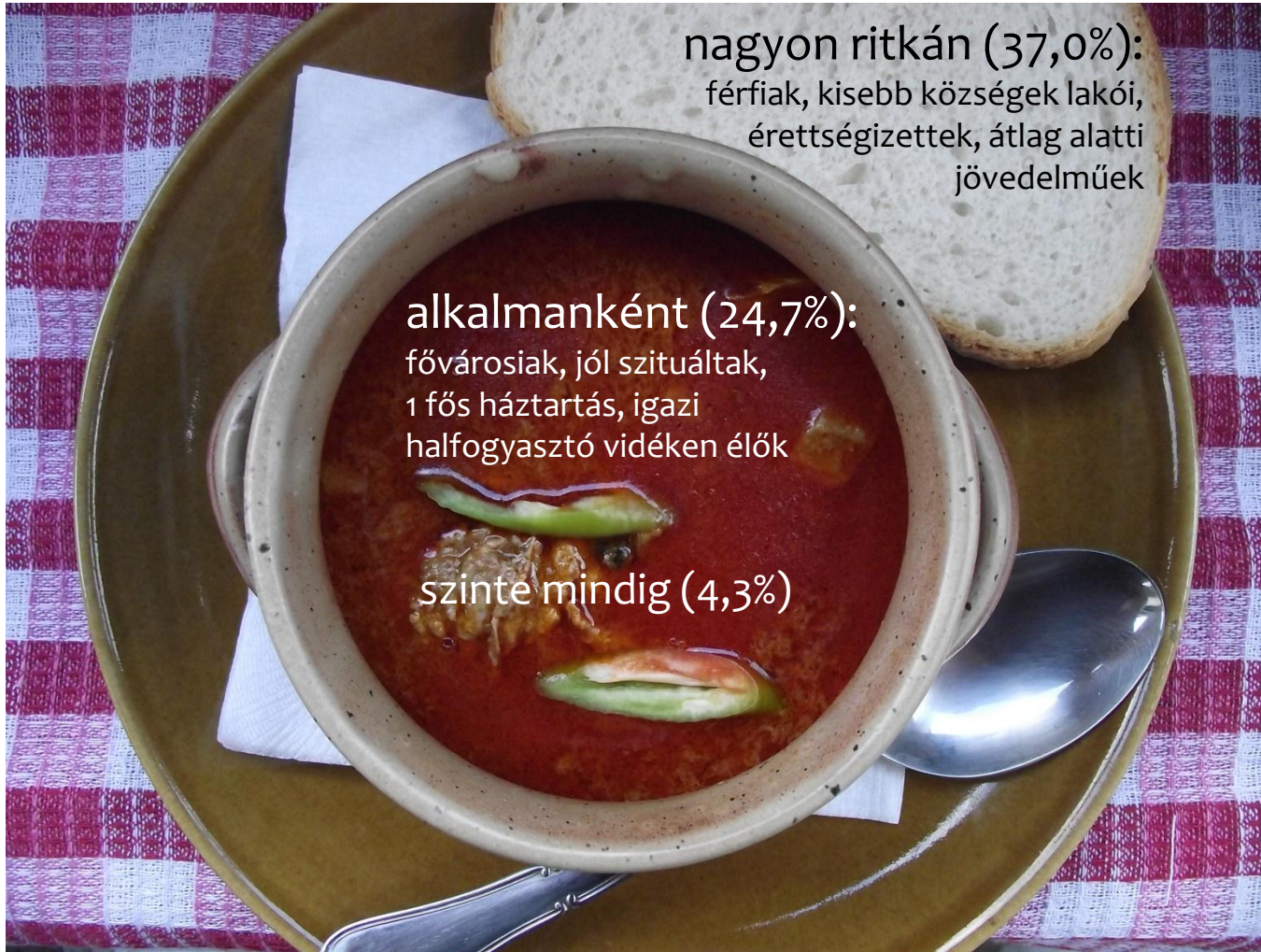

halételek fogyasztása éttermekben

„Szokott-e Ön ilyenkor halat/halból készült ételt enni?”

n=657

akik fogyasztanak halat,
illetve járnak étterembe

nagyon ritkán (37,0%):
férfiak, kisebb községek lakói,
érettségizettek, átlag alatti
jövedelműek

alkalmanként (24,7%):
fővárosiak, jól szituáltak,
1 fős háztartás, igazi
halfogyasztó vidéken élők

szinte mindig (4,3%)

soha (34,1%):
nők, alacsonyan képzettek,
tanulók, átlag alatti
jövedelműek, átlag alatti
halfogyasztású vidékek lakói

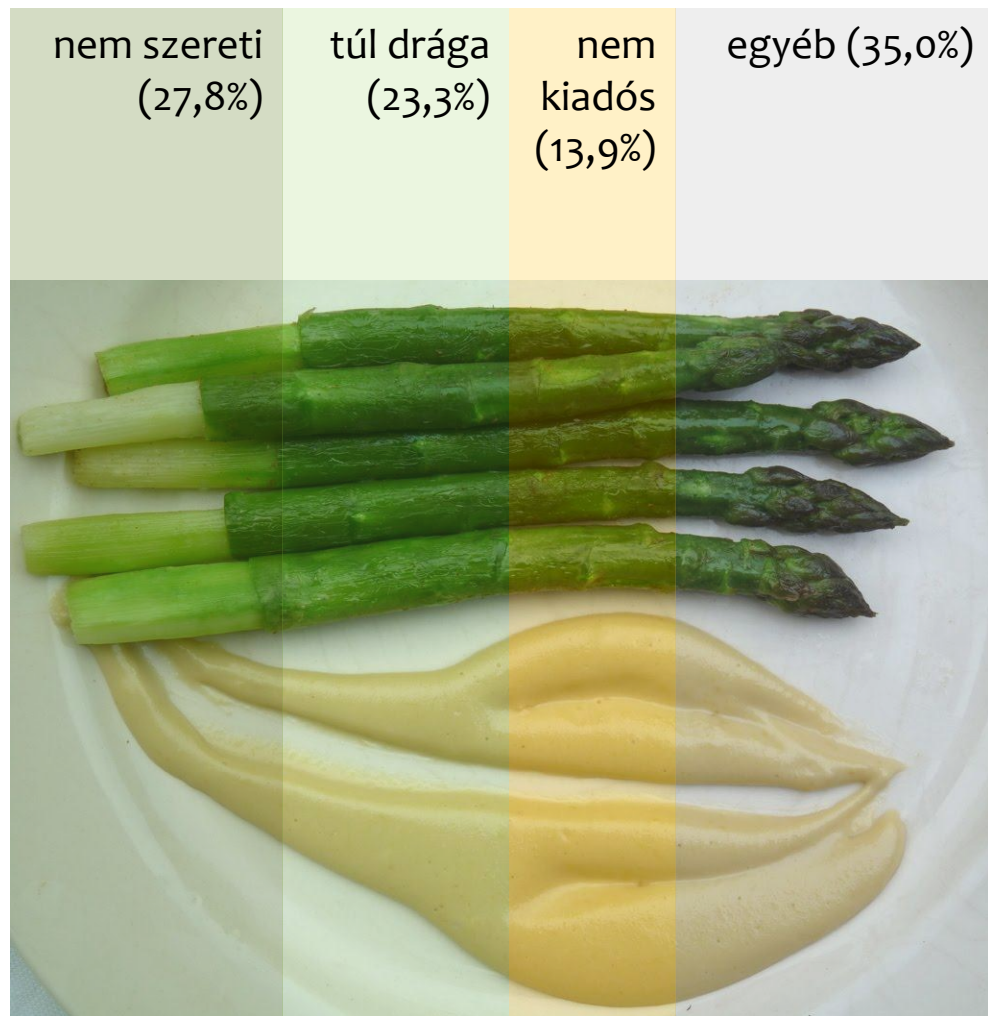
halételek éttermi fogyasztása - gátak

„Miért nem eszik halat/halból készült ételt, ha étteremben étkeznek?”

n=223, akik nem fogyasztanak halat étteremben

a halfogyasztók és étterembe járók 34,1%-a egyáltalán nem eszik étteremben halételt

- a 30 év alattiak nem szeretik
- a 30-39 évesek szerint nem kiadós az étel
- az 50 év felettieknek túl drága

gátak az éttermi halfogyasztásban

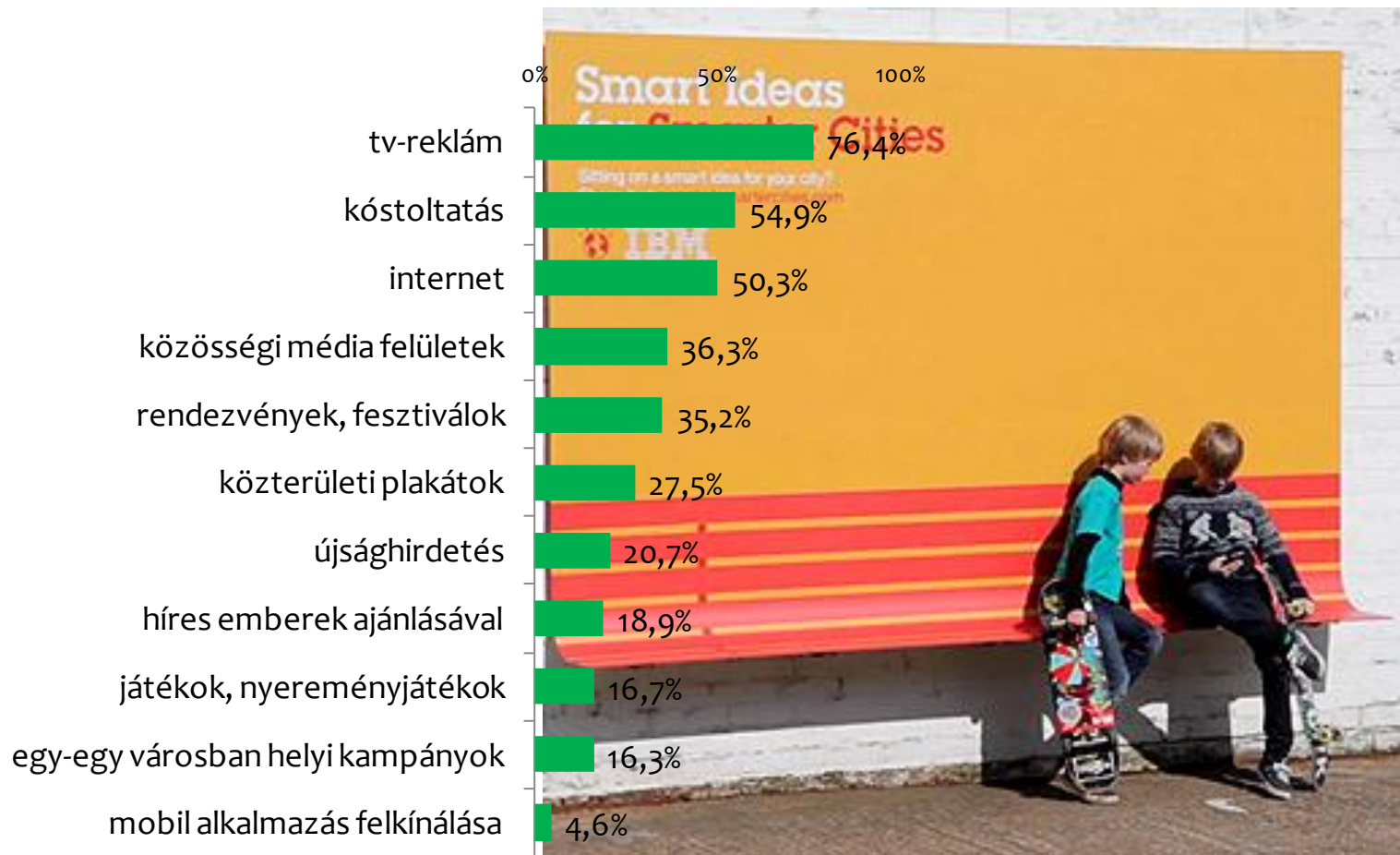
említések száma (fő)

szálka miatt, macerás enni	20
bizalmatlan az elkészítés módjában, maga szereti elkészíteni	19
mást jobban szeret	15
frissesség	10
inkább különlegességeket eszik	5
higiénia	1
drága	1
egyéb	4
NT	3
összesen	78

kampányok – hatékony reklámfelületek

„Mit gondol, hol lehet az embereknek leghatékonyabban halfogyasztásra ösztönöző információkat adni?”

n=1000

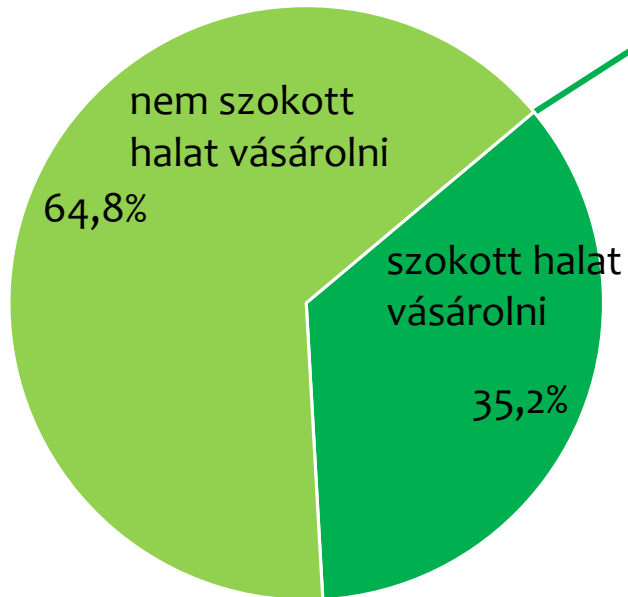
a halvásárlás

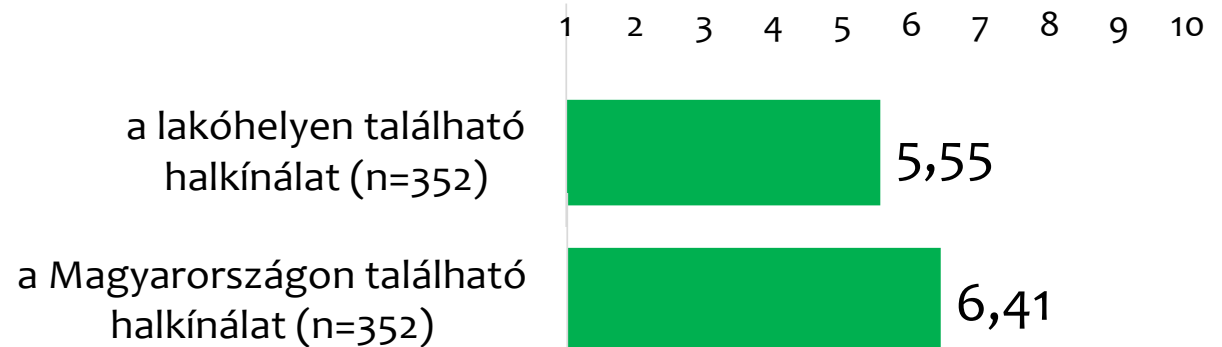
halvásárlási szokások

n=1000

„Szokott-e Ön valamilyen rendszerességgel halat vásárolni?”

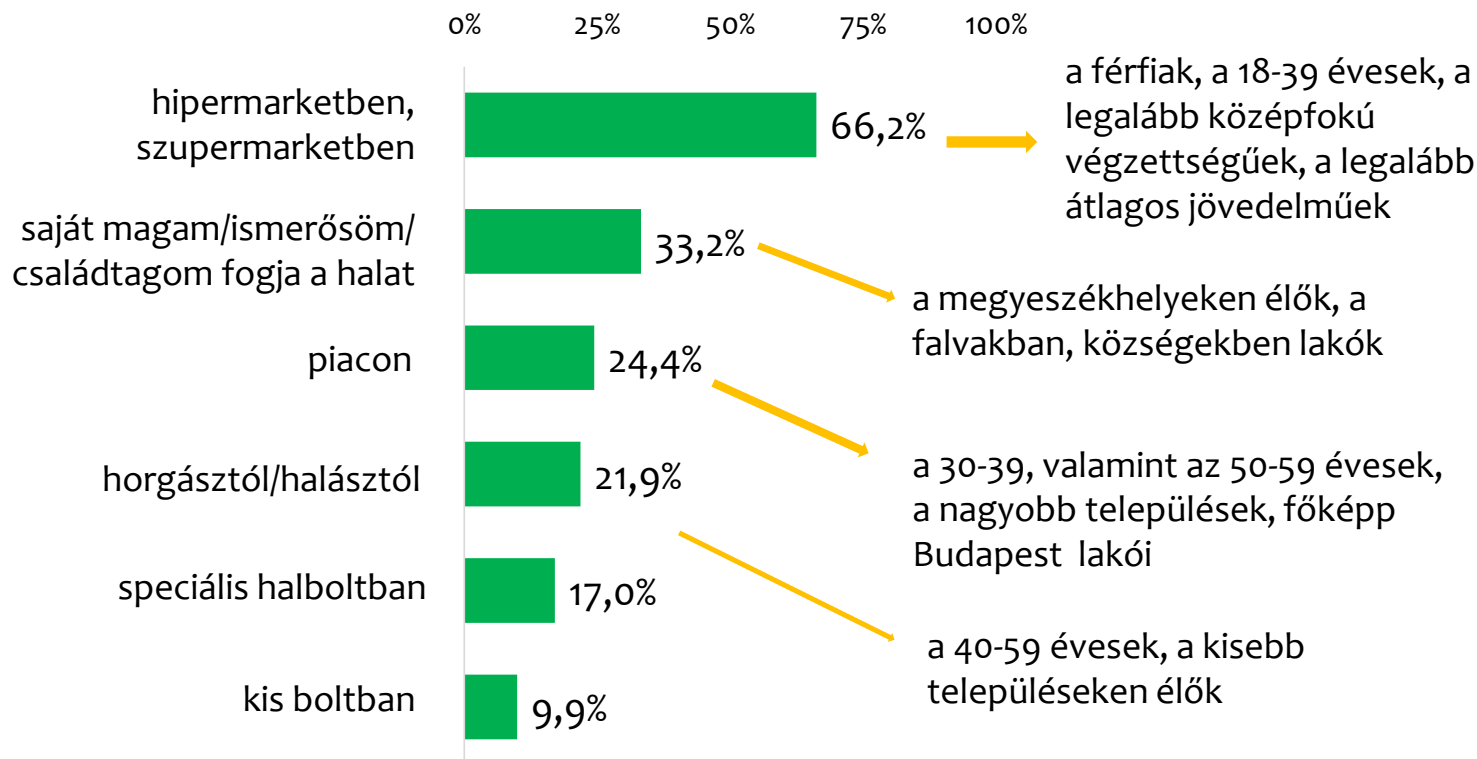
„Elégedett Ön a lakhelyén található halkínálattal?”
„Elégedett Ön a Magyarországon található halkínálattal?”

a hal beszerzési helyszínei

„Hol szerzi be/vásárolja Ön jellemzően a halat?”

n=352, akik szoktak halat vásárolni

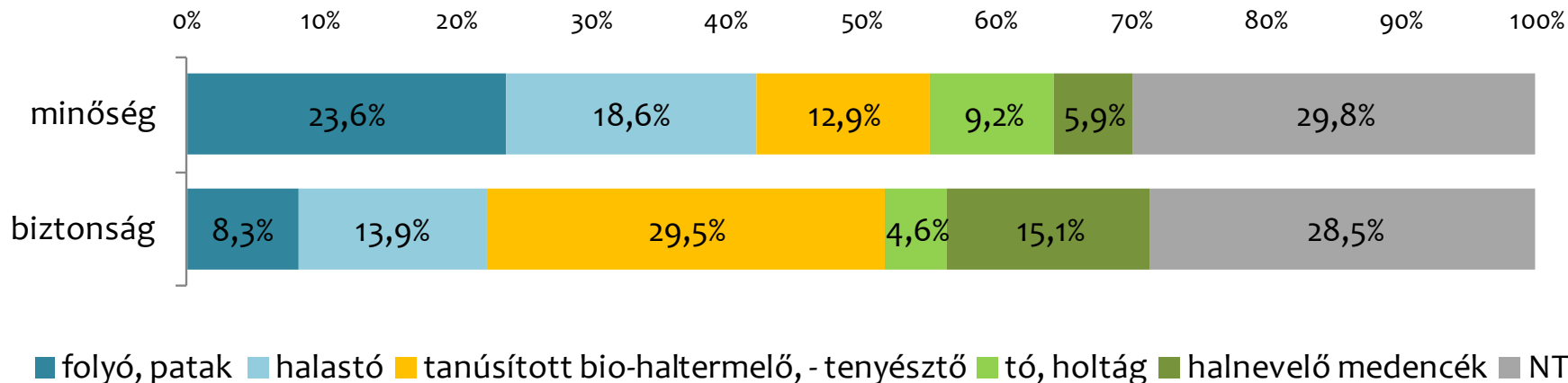

termelőhelyek - termékminőség és élelmiszerbiztonság

n=1000

„Megítélése szerint Magyarországon mely termelőhelyről származó hal a legjobb minőségű?”

„Megítélése szerint Magyarországon mely termelőhelyről származó hal minősül a leginkább biztonságos élelmiszernek?”

minőség szempontjából a folyókat és patakokat átlag feletti arányban választották a férfiak, az 50 évnél idősebbek, a megyeszékhelyen és kisebb községekben élők, a nyugdíjasok, illetve akik olvasnak gasztroblogokat

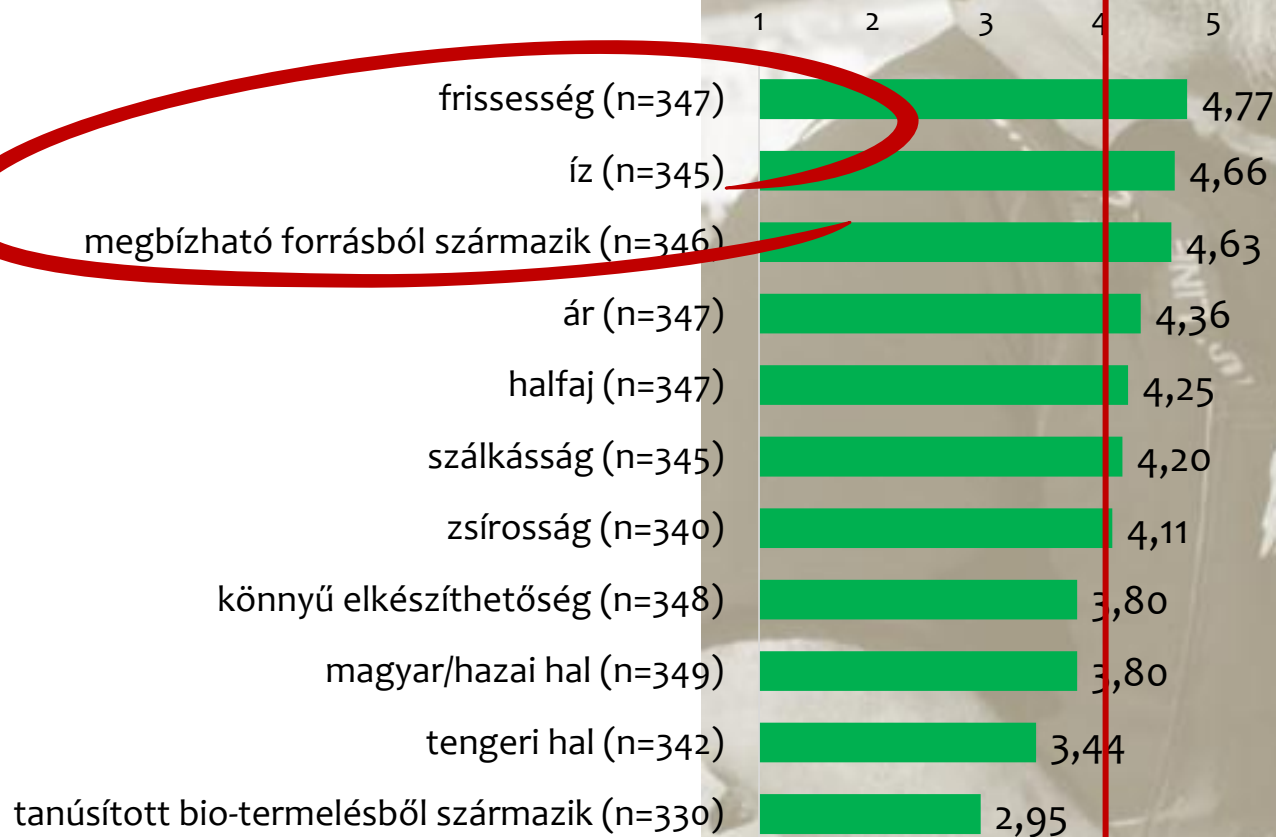
élelmiszerbiztonság szempontjából átlag feletti arányban preferálják a tanúsított termelőhelyeket a fiatalok, a magasan képzettek, a szellemi dolgozók és tanulók

szempontok halvásárlás során

„Az alábbi szempontok mennyire fontosak a hal megvásárlása során?”

főátlag: 4,09

a hal frissességének megállapítása

„Ismer olyan módszert, amivel a hal frissessége megállapítható?”

n=1000

nem ismer
módszert
73,6%

ismer
módszert
26,4%

26% ismer módszert a hal frissességének megállapítására
ők leginkább a kopoltyú színének és a hal szagának vizsgálatát
jelölték

„Milyen módszert alkalmaz a hal frissességének megállapításakor?”
(n=264)

a kopoltyú színének vizsgálata 66,7%

a hal szagának vizsgálata 59,1%

pikkelyek, bőr, nyálka állagának vizsgálata 37,1%

a hal színének vizsgálata 34,8%

a hal szemének vizsgálata (szín, alak, állag) 34,1%

az eladó szakértelmére bízom magam 6,8%

egyéb 7,6%

a halkínálati pult higiéniájával és megjelenésével kapcsolatos elégedettség

„Elégedett Ön a halkínálati pult higiéniájával általánosságban?”

n=352

„Elégedett Ön a halkínálati pult megjelenésével általánosságban?”

n=352

a halkínálati pult higiéniájával és megjelenésével túlnyomó részt elégedettek a megkérdezettek

a higiénia kapcsán 24% nem válaszolt a kérdésre

higiénia

elégedett
61,2%

nem elégedett
15,0%

nem tudja/nem
válaszol
23,8%

megjelenés

elégedett
69,8%

nem tudja/nem
válaszol
15,0%

nem elégedett
15,2%

vélemények a friss hal tárolásának módjáról

„Véleménye szerint miképpen kell a frissen vásárolt halat tárolni?”

n=1000

a válaszadók leggyakrabban azt mondták, hogy rögtön fagyasztani kell, ha nem használják fel azonnal – 48,1%

25% szerint hűtőszekrényben jégágyon, míg 18% szerint hűtőszekrényben egy napig eltartható

16,6% nyilatkozott úgy, hogy nem tudja, hogy miképpen kell a frissen vásárolt halat tárolni

rögtön fagyasztani kell, ha nem
használok fel azonnal

hűtőszekrényben 0 Celsius
fokon jégágyon

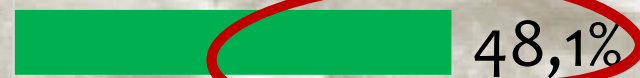
hűtőszekrényben egy
napig

nem tudom

hűtőszekrényben
néhány napig

szobahőmérsékleten

egyéb

48,1%

25,4%

18,4%

16,6%

9,0%

0,4%

1,1%

az egyes halfajokkal kapcsolatos
fogyasztási szokások
ismertség – kóstolás – fogyasztás gyakorisága

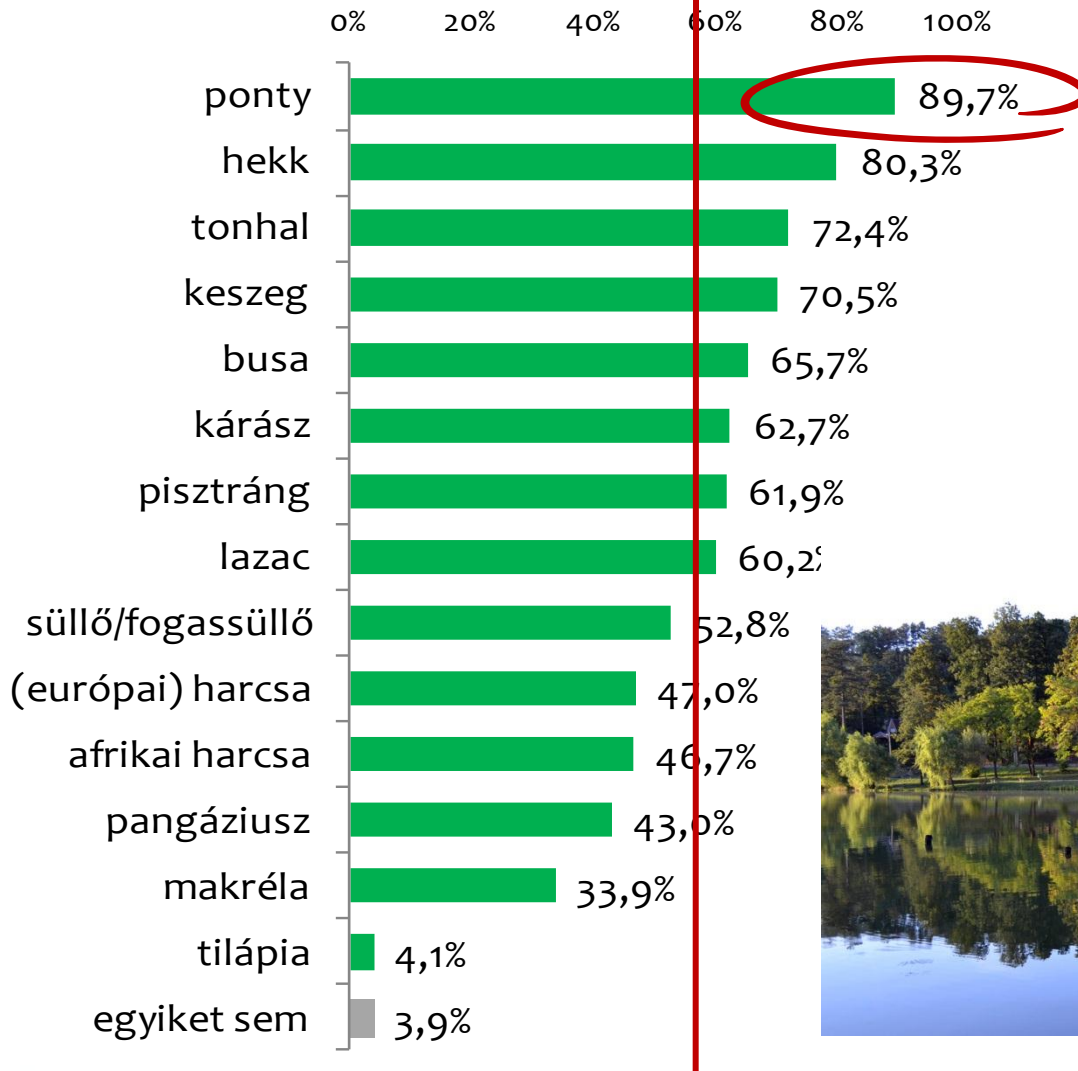

halfajok ismertsége

„Az alábbi halfajok közül melyeket ismeri?”

n=1000

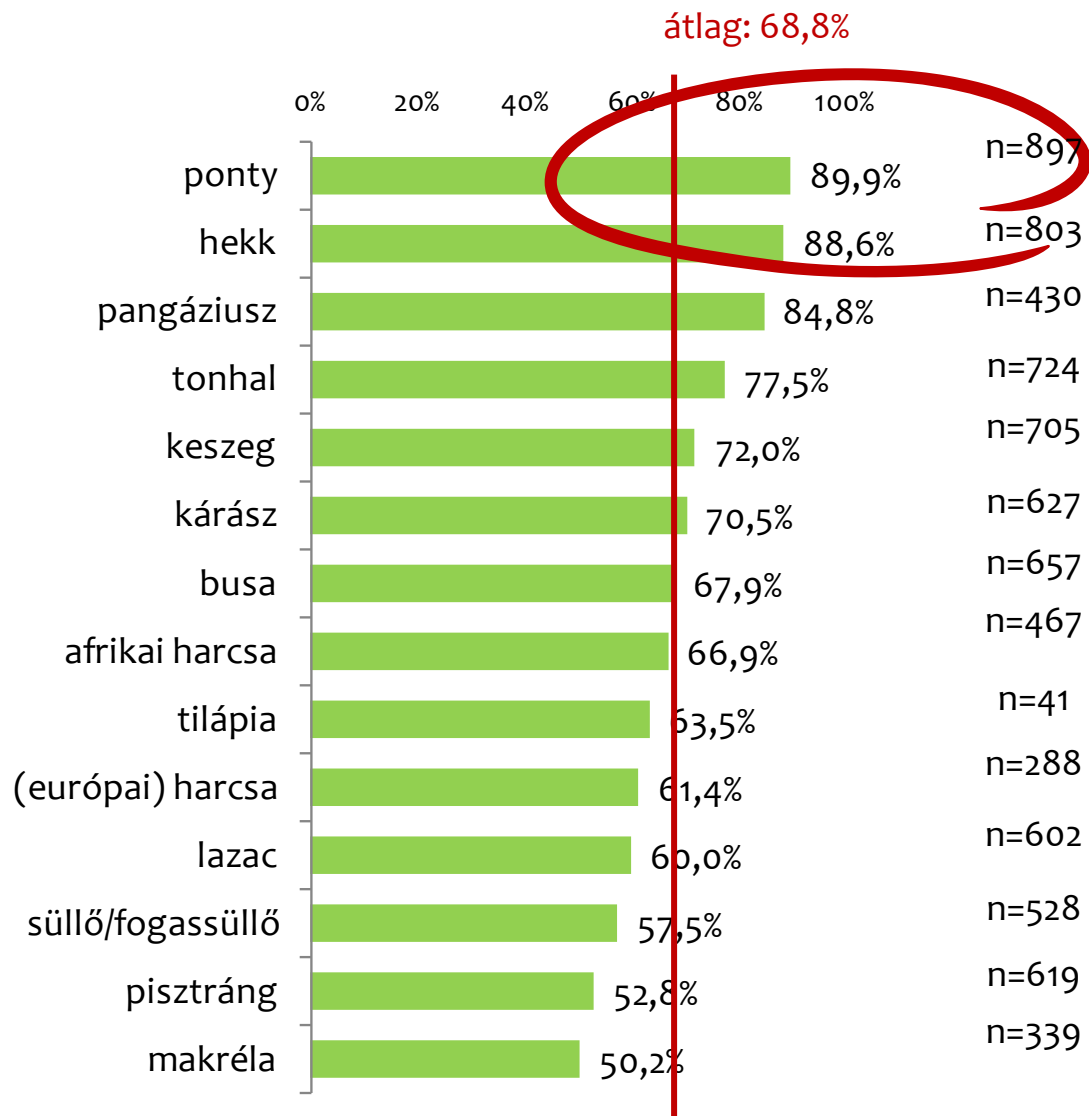
átlag: 56,5%

halfajokkal kapcsolatos tapasztalatok

„Melyik halfajt kóstolta már?”

n=akik ismerik az egyes halfajokat

a halfajok kóstolása

„Melyik halfajt kóstolta már?”

demográfiai csoportok, amelyekben átlag feletti arányban kóstolták az egyes fajokat...

<p>ponty (80,6%)</p> <ul style="list-style-type: none"> - 50 évnél idősebbek, - nyugdíjasok, szellemi dolgozók, - igazi halfogyasztó vidéken élők 	<p>hekk (71,2%)</p> <ul style="list-style-type: none"> - nők, - 50 évnél idősebbek, - minimum érettségizettek, - szellemi dolgozók, - legalább átlagos jövedelműek 	<p>tonhal (56,1%)</p> <ul style="list-style-type: none"> - 30 évnél fiatalabbak, - nagyvárosiak, - jól szituáltak, - igazi halfogyasztó vidéken élők 	<p>keszeg (50,7%)</p> <ul style="list-style-type: none"> - férfiak, - 50 évnél idősebbek, - kisebb települések lakói, - szakmunkás képzettségűek, - nyugdíjasok, szellemi dolgozók, - igazi halfogyasztó vidéken élők
<p>busa (44,6%)</p> <ul style="list-style-type: none"> - 50 évnél idősebbek, - szakmunkás képzettségűek, - nyugdíjasok, szellemi dolgozók, - igazi halfogyasztó vidéken élők 	<p>kárász (44,2%)</p> <ul style="list-style-type: none"> - 50 évnél idősebbek, - kisebb települések lakói, - nyugdíjasok, - igazi halfogyasztó vidéken élők 	<p>pangáziusz (36,4%)</p> <ul style="list-style-type: none"> - nők, - 30-39 évesek, - nagyvárosiak, jól szituáltak, - átlagos halfogyasztó vidéken élők 	<p>lazac (36,1%)</p> <ul style="list-style-type: none"> - férfiak, - 40 évnél fiatalabbak, - Budapesten élők, - jól szituáltak, - 1 fős háztartásban élnek, - igazi halfogyasztó vidéken élők
<p>pisztráng (32,7%)</p> <ul style="list-style-type: none"> - férfiak, - 30-39 évesek, - megyeszékhelyen élők, - jól szituáltak, - 1-2 fős háztartásban élnek, 	<p>afrikai harcsa (31,3%)</p> <ul style="list-style-type: none"> - férfiak, - 50 évnél idősebbek, - nagyvárosban élők, - jól szituáltak, - átlagos halfogyasztó vidéken élők 	<p>süllő/fogassüllő (30,4%)</p> <ul style="list-style-type: none"> - férfiak, - 50 évnél idősebbek, - jól szituáltak, - igazi halfogyasztó vidéken élők 	<p>(európai) harcsa (28,8%)</p> <ul style="list-style-type: none"> - férfiak, - jól szituáltak, - nyugdíjasok és szellemi foglalkozásúak,
<p> idősebbek, jól szituáltak,</p> <p> idősek, alacsonyabban szituáltak, igazi halfogyasztó vidéken élnek</p>	<p>makréla (17,0%)</p> <ul style="list-style-type: none"> - férfiak, - 30-39 évesek, és 50 évnél idősebbek, - jól szituáltak, - igazi halfogyasztó vidéken élők 	<p>tilápia (2,6%)</p> <ul style="list-style-type: none"> - minimum érettségizettek, - átlag feletti jövedelműek 	<p> fiatalok, jól szituáltak</p> <p> férfiakra, nőkre jellemző</p>

ponty és bio-ponty

a ponty és a hal általános jellemzésének összevetése

„Mi jellemző Ön szerint a pontyra általában az alábbi ellentétpárok közül?”

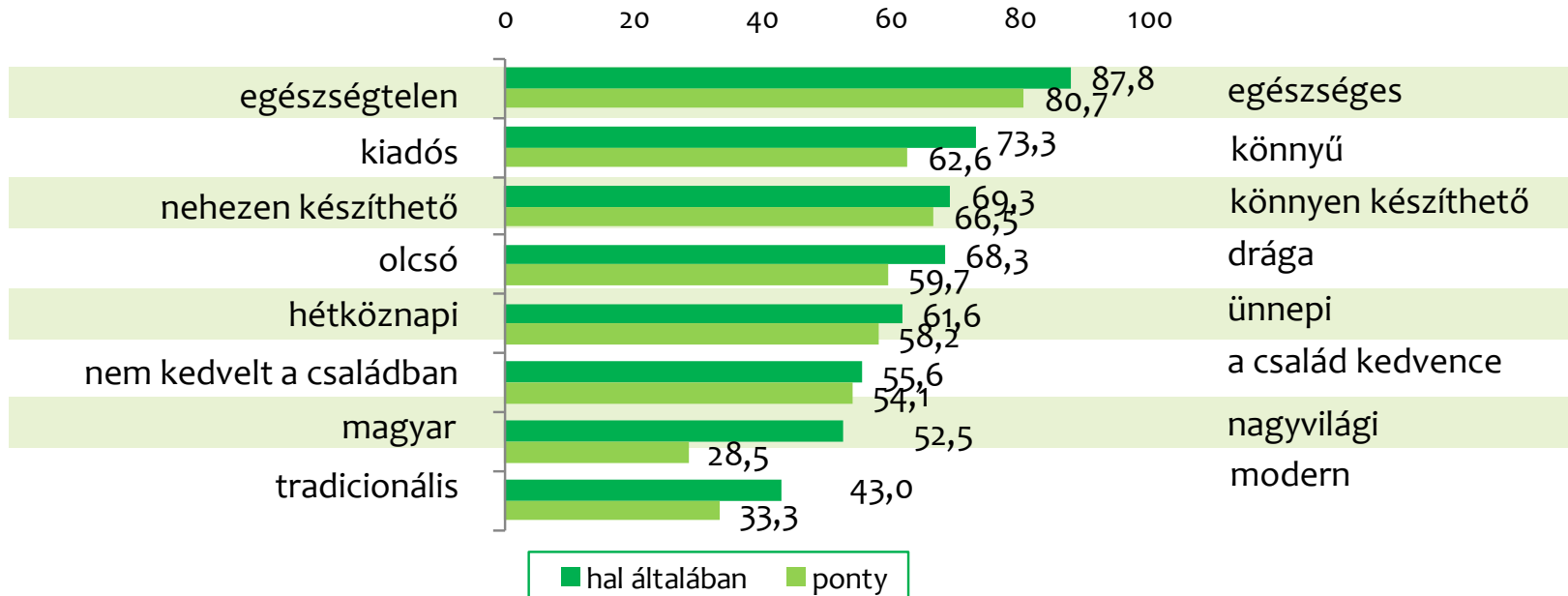
n=1000

„Mi jellemző Ön szerint a halra általában az alábbi ellentétpárok közül?”

a hal kapcsán minden ellentétpár esetében magasabb átlagértékeket kaptunk

a ponty értékelésénél tapasztalt demográfiai különbségek

- leginkább egészségesnek a nők, az idősebbek, az alacsonyan képzettek, és a nyugdíjasok tartják
- drágábbnak tartják az idősebbek, a szakmunkásképzőt végzettek, a fizikai dolgozók és nyugdíjasok
- a magasabban képzettek kevésbé gondolják ünnepinek
- inkább tradicionálisnak tartják a fiatalok és a jól szituáltak

spontán gondolatok a pontyról

„Mi az az egy szó, ami a pontyról eszébe jut?”

n=1000

spontán gondolatok a pontyról	említések száma (fő)	említések aránya (n=1000)
elkészítése	300	30,0%
kedvelt	143	14,3%
szálkás	113	11,3%
hal	68	6,8%
zsíros	37	3,7%
élőhelye	33	3,3%
elnevezése	32	3,2%
karácsony	24	2,4%
magyar hal	23	2,3%
horgászat	22	2,2%
iszap ízű	21	2,1%
nem kedvelt	17	1,7%
pikkely	17	1,7%
egészséges	16	1,6%
nagy	14	1,4%
bonyolult	7	0,7%
büdös	6	0,6%
hagyomány	6	0,6%
bajusz	5	0,5%
ismert	5	0,5%
patkó	5	0,5%
további említések	50	5,0%
NV	36	3,6%
összesen	1000	100,0%

spontán említett elkészítési módok	említések száma (fő)	említések aránya (n=1000)
halászlé	222	22,2%
rántott	35	3,5%
rácponty	13	1,3%
sült	11	1,1%
hallé	7	0,7%
halpaprikás	3	0,3%
pontyszelet	2	0,2%
citrom	1	0,1%
filé	1	0,1%
grill	1	0,1%
leves	1	0,1%
pörkölt	1	0,1%
roston	1	0,1%
sokféleleképp elkészíthető	1	0,1%
összesen	300	30,0%

=

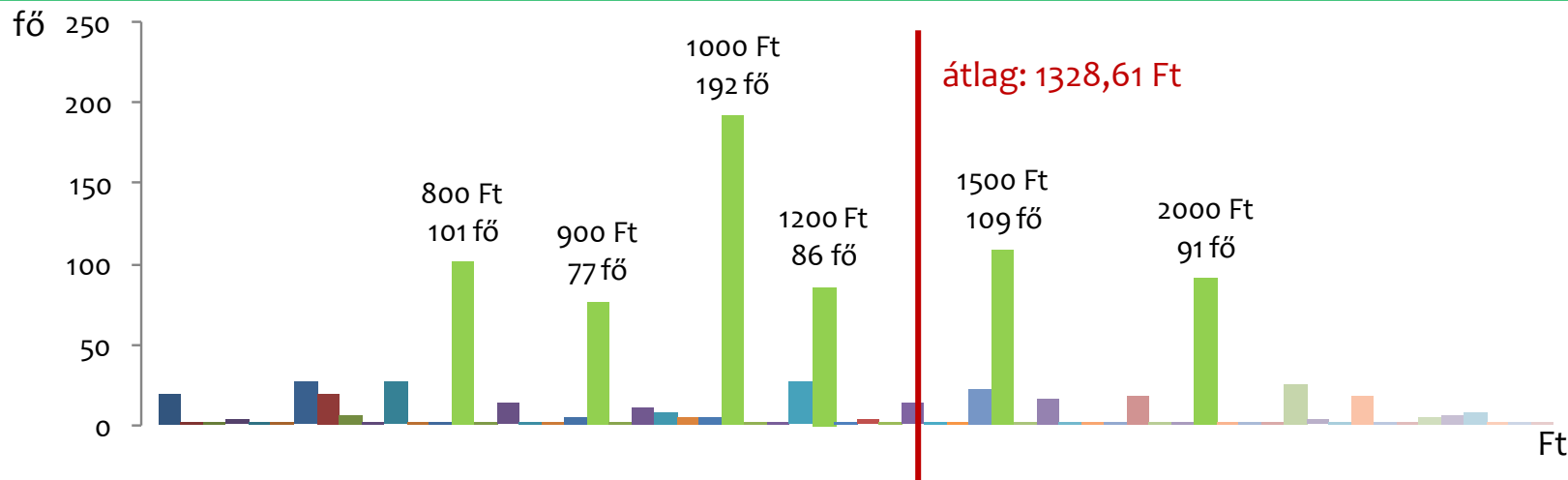

1 kg ponty fogyasztói ára

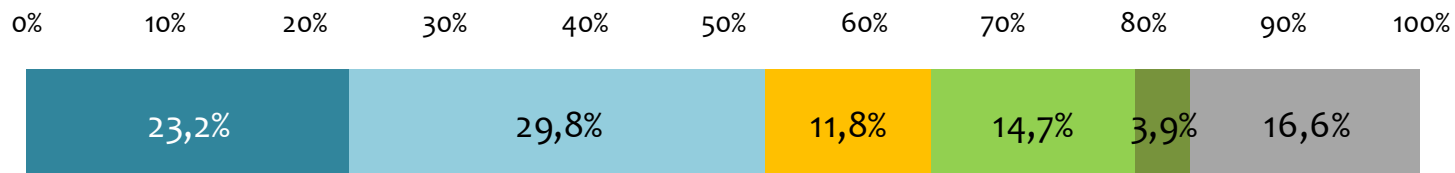
„Mennyibe kerül az Ön véleménye szerint egy kiló élő ponty a kiskereskedelemben?”

n=1000

a válaszok megoszlása a megadott árak szerint

a válaszok megoszlása árkategóriák szerint

- 900 Ft alatt
- 900 és 1099 Ft között
- 1100 és 1299 Ft között
- 1300 és 1599 Ft között
- 1600 és 1999 Ft között
- 2000 Ft felett

bio-ponty vásárlási hajlandóság

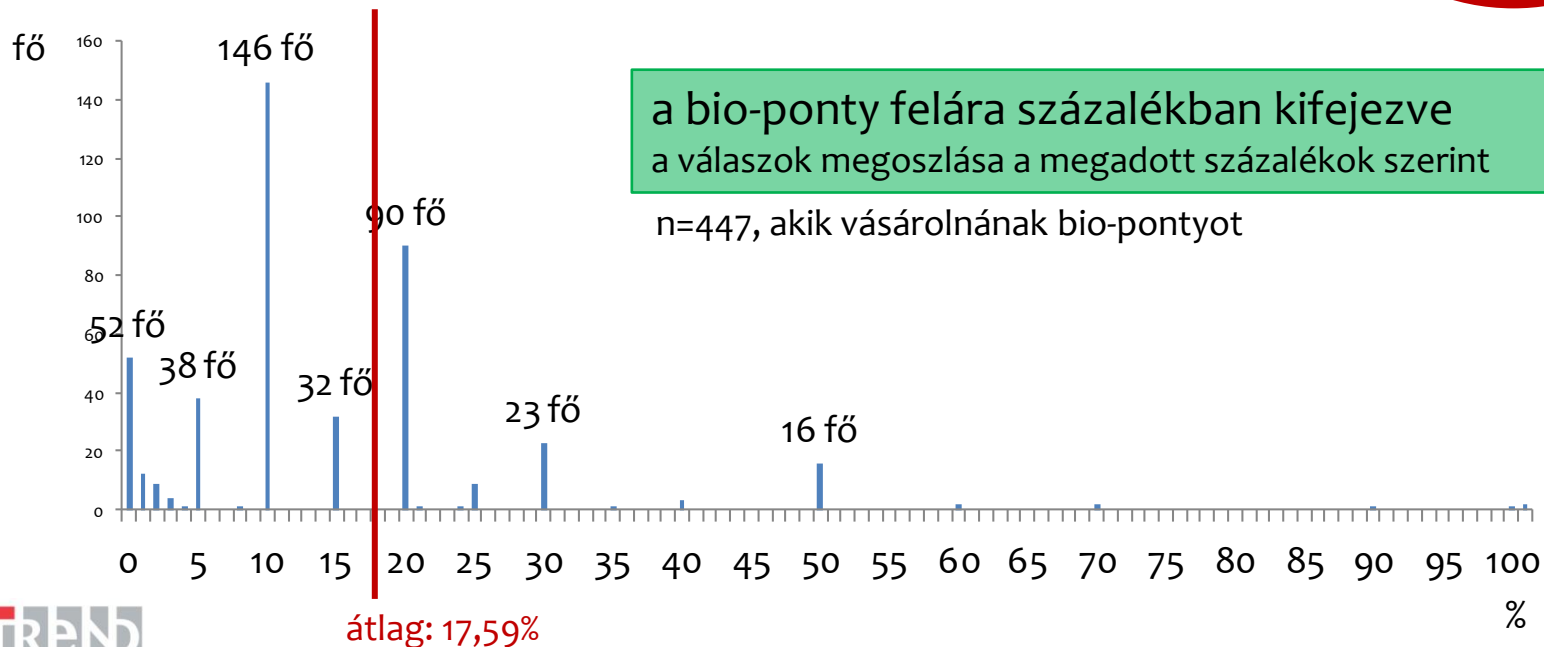
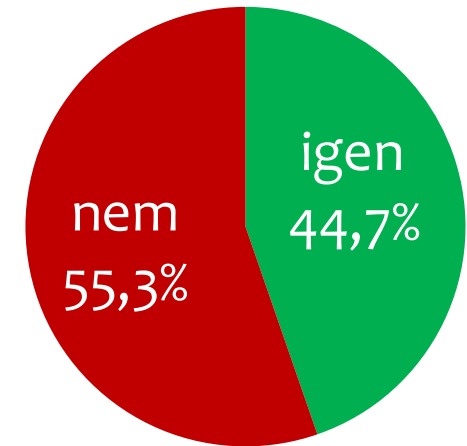
„Ön vásárolna-e bio-pontyot, vagyis ellenőrzött keretek között, ökológiai halneveléssel illetve tenyésztéssel foglalkozó halgazdaságból származó pontyot?”

„Ha igen, mennyivel fizetne többet érte?”

a válaszadók 44,7%-a vásárolna bio-pontyot

akik igazi halas vidéken élnek, és akik olvasnak gasztroblogot magasabb arányban vásárolnának bio-pontyot

n=1000

fókuszcsoportos viták eredményei

adalékanyagtól mentes
rostban gazdag táplálkozás
inkább párolni főzés helyett bébiétel
fehér hús
gyerekek
kevesebb cukor
hal
gyümölcs
szükséges
fontos dolog Iglo magunk által természetesen és elkészített dolgok
bio zöldség
saját gyümölcsök

az egészséges étkezésről...

tudatosság - egészség

- kevesebb cukor vagy helyettese - xilit, elitritol, nádcukor
- több zöldség és gyümölcs – saját kert gondozása, önellátás
- új összetevők, alapanyagok - kókuszolaj, több méz, só, fehér kenyér elhagyása
- paleo étkezés – diéta divatok

„Az otthoni étkezési szokásainkat alapul véve úgy érzékelem, hogy a hagyományos, vörös húsos étkezés irányából áttértünk a könnyebb ételek felé, a zöldségek, baromfihús dominancia irányába.” – Andor, Szolnok

meghatározó tényezők

- gyermek születése – új tudatosság
- a feleség vezető szerepe
- kor –idősödés
- szervezet jelzései, betegségek megjelenése
- időbeosztás, napirend változások
- anyagiak

„Mi is egyrészt a gyerekek miatt változtattuk meg az étkezési szokásainkat, illetve meghatározóak az anyagiak is. Hamarabb nekiállok pl. sóskát készíteni, mint régen. Amíg ketten voltunk a párommal, akkor pizzát rendeltünk, 20 perc alatt kihozták. Most inkább készítek rántottát, sóskát, mert hamar megvan és egészségesebb is.” – Ági, Szolnok

egészséges étkezésről – magyar társadalom

tudatformálás

- média szerepe - mi számít egészségesnek, és mi nem
- minél egészségesebben próbál valaki enni, annál drágább az élelmiszer

„Szerintem ez pénztárca függő is, mert aki megteheti, az egészségesebben táplálkozik, aki meg nem tudja megtenni, az marad a régi szokásoknál. Az én környezetemben azt tapasztalom, hogy aki megteheti, az vált a barna kenyérré, teljes kiőrlésűre.” – Ilona, Budapest

- idő szűkössége – könnyebb ételek, könnyebben elkészíthető ételek
- idősebb generáció: tradicionális szemlélet, nehezebb ételek szeretete
- fiatalabb generáció: nem egészségesen, de gyorsan szeret enni, valamit bekapni

„Sokkal nagyobb hangsúlyt kapott az egészségre való törekvés az étkezésben, mivel a média is ezt sulykolja, illetve gyorsabban élünk. Kevesebb idő jut egy pörkölt, vagy egy töltött káposzta elkészítésére, ezek már csak nagyobb ünnepekre készülnek. Abban a kevés időben próbálunk olyan ételeket főzni, ami kiadós és egészségesebb.” – Mariann, Szolnok

halfogyasztás jelentősége

egészséges étkezés és a hal összefüggése

- fontos az íz és a könnyű emészthetőség
- hal jótékony hatásai, agyműködést pozitívan befolyásolja

„Statisztikákat lehet hallani arról, hogy azokban az országokban, ahol jóval magasabb a halfogyasztás, mint nálunk, ott az időskori megbetegedések száma jóval alacsonyabb.” – Andor, Szolnok

- vitamin-, omega3 zsírsav-, koleszterintartalma alacsony
- nem zsíros
- gyorsan elkészíthető

gyakori halfogyasztóvá válik az, aki

- a családban már kiskorától kezdve sok halat esznek
- vízhez közel lakik, horgász családtagja van
- kulináris élményt él át
- tudatos

halfogyasztás ajánlott: mindenkinek (fiatalabbaknak, idősebbeknek), kismamáknak, sportolóknak, fogyókúrázóknak, gyerekeknek, iskolásoknak

tényezők a halfogyasztáshoz való viszonyban – csoportképző ismérvek

„Én azt tudom elképzelni, hogy kreatívabb emberek, akik rendszeresen és szívesen sportolnak, utaznak, különböző kultúrákat láttak. Ezért ők jobban befogadják ezeket a dolgokat. Ennek van az ellenkezője, aki csak Magyarországon él és jár, ők kizárólag csak húsimádók.” – Gábor, Budapest

„De sajnos, amiben van szálka, nem eszem, pedig tudom, hogy finom, meg az íze elragad, egyszerűen csak alig tudom kivárni, hogy egyem, de nem tudom úgy élvezni, mint más ételeket. Így fontos számomra nagyon, hogy az a hal szálkás, vagy nem az.” – Zsolt, Pécs

„Nekem az van a fejemben, hogy Magyarországon a halfogyasztás pénztárcafüggő. Nem azért nem esznek az emberek halat, mert ne szeretnék a halat, hanem mert nagyon drága. Éppen tegnap csillant fel a szemem az egyik újságban, hogy most majd csak 800 Ft lesz a ponty kilója, egyébként meg 1300 Ft, és tudjuk, hogy ebben benne van a feje és a farka, meg a belsőségek, szóval abból alig marad valami. Amíg 20 dkg lazacfilé 800 Ft, addig nincs miről beszélni.” -

Gabi, Pécs

ünnepi halfogyasztó

életstílus, életmód

családi hagyomány

elérhetőség, hozzájut

anyagi háttér

félelmek (szálka, ..)

szereti a halat (íz, szag, ..)

halfogyasztás gyakorisága

ritkán eszik halat

évente egy-két alkalommal eszik halat

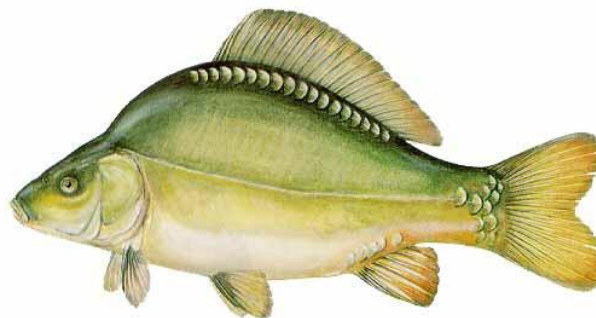
- anyagi okok miatt
- problémás
„A férjem még a filézett halban is talál szálkát.” – Ildikó, Szolnok
- csakis vendéglátóhelyen
- család többi tagja nem szereti
„Nem kívánom a halat, sokkal inkább mondjuk a csirkemellet. Szerintem kell egy tudatos döntést hozni, hogy ez fontos.” – Klári, Budapest
- karácsonykor gyakrabban találkozik a lehetőséggel az áruházakban
- nincs a hentespulton hal, eszükbe se jut
- karácsonykor, balatoni nyaraláskor, külföldi látogatóknak magyaros étel
- nem nagy a választék
- nincs ideje elkészíteni (odafigyelést igényel)

aktív halfogyasztó

rendszeresen hetente vagy havonta 2-3 alkalommal eszik halat, „halrajongó”

- változatosan elkészítve szeretik
- közelben van egy halastó
- inkább csak nyáron friss halat
- férje horgászik
- diétás étrendre váltott
- utána olvasott az előnyöknek
- vendégséghez vagy alkalomhoz köthető
- szeretik az ízét
- vízparton nőtt fel (pl. bajai)
- családi tradíció

kedvelt halfajok

ponty polip
süllő RioMare konzerv
sprottni hering konzerv hekk amúr lazac rak
pisztráng keszeg tonhal tőkehal filé busa törpeharcsa
hekk harcsa
"tenger-gyümölcssei"

hazai édesvízi halak vs. tengeri halak

Hazai édesvízi halak

Ismert a származása, kevesebbet utazik a hal, vagyis közelebb van a vásárlóhoz, ezáltal frissebb is.

Megbízhatóbb a származása, ismert halfajok.

Hazai halakat olcsóbbnak is érzékelik a résztvevők.

Általános kép: pocsolya ízűek, halszagúak.

„Az édesvízi halat haza tudom úgy vinni, hogy szegényt ott csapják fejbe, és én majd otthon kibontom, míg a tengeri halnál nem tudom, hogy hol aszalódott, merre és hogyan.” – Vera, Pécs

Tengeri halak

Kevesebb benne a szálka, de drágább is. Változatosabb az íze.

Könnyebb a tengeri halhoz hozzájutni – fagyasztott, mindenhol kapható.

„Megbízhatóbb az édesvízi hal, de tengerit szoktam vásárolni. A tengeri hal nem pocsolyában nő föl, mint bizonyos fajták, amikről hallani lehet.” – Ildikó, Szolnok

a bio-hal nem ismert...

mitől bio?

- | természetes módon, természetes helyről kifogott hal
- | valamilyen szabványnak megfelelő, nem természetes
- | nem itthon tenyésztett
- | tisztább vízből jön
- | attól függ, mivel etetik
- | hány hal van az adott tóban
- | íze megbízhatóbb – kóstolással meggyőzhető

„Nekem nem tetszene, hogy a ponty bio-ponty és valószínűleg az eddig is jól beváltat választanám. Hogy lehet különbséget tenni ponty és ponty között aszerint, hogy melyik jön tisztább vízből?” – Eszter, Pécs

bizalmatlanság a bio kategóriával szemben

- magasabb árat tulajdonítanak neki, nem fizetnének többet
- halat nem tudják elképzelni bio minőségben
- kategóriához nem illik a bio, hiszen természetes közegből jön

„Én úgy gondolom, hogy nincs nagyobb különbség ebben az esetben hal és hal között, hiszen ugyanúgy mozog, ugyanazokat a dolgokat csinálja, ugyanúgy vízben van... Engem személy szerint nem tudnának megfogni ezzel.” – Gábor, Budapest

kedvenc halétel

„Én szeretem a halászlét, meg is csinálom minden évben, de a gyerekeim meg sem kóstolják. A rántott halat megeszik, de ezt nem. Ez a hagyományokon is múlik.” – Piroska, Budapest

„Abszolút befolyásolja, hogy ezek mennyire kedvelt halételek, mert nem találkoznak az emberek mással, csak ilyen halakkal, amit esetleg ünnepekkor esznek. Aztán felnő egy következő generáció, aki szintén ebben éli le az életét, és ezt adja tovább.” – Gábor, Budapest

tonhal saláta
párolva
tonhalas tészta
harcsapaprikás túrós csuszával
sült lazac
sült hal
rántott hal
grillezve
grillezett hal
rán cponty
halászlé

vásárlás helyszíne, beszerzési források

friss hal beszerzés forrásai

- | Tesco, vásárcsarnok (piac), karácsonykor átmeneti kitelepülő árusok, horgász, Metro, Auchan, halbolt, Lidl-ben csütörtökönként, hipermarketek, hentes, piac

„Szerintem jó a Lidl-nek az a szolgáltatása, hogy vannak egyszeri friss halai, és a pontyszeleteket meg lehet venni. Tehát biztos, hogy nem öt napja árulják. Most sokat járok oda, csütörtökönként van ez az akció, ilyenkor van friss pontyszelet, meg pisztráng. És nagyon szépen néz ki. Kevés van viszonylag, kirakják és elfogy.” – Dia, Pécs

fagyasztott hal beszerzési forrása

- | Spar, InterSpar, Aldi, Penny Market

konzerv hal - mindenhol elérhető

igények

- nagyobb kínálatot fajtanként és eladáshelyek alapján
- gyakoribb reklámot (akciót) igényelnek - akciósújságok
- nagyobb az elvárás a frissesség és a kínálás alapján
- jellemzően női feladat a vásárlás - vegyék figyelembe

„Azért nincs több élőhal, mert nincs rá akkora kereslet. Lehet, hogy volt, csak nem éri meg, ezért ma már nincs olyan sok helyen. A hal tartása sem olcsó mulatság. Meg ahol lenne élő hal, gondolom, hogy az állatvédők is többször járkálnának arra.” – Sanyi, Budapest

szempontok a vásárlásnál - eladáshelyen

- bolt kinézete
- milyen szagok vannak a boltban, mennyire tiszta az üzlet
- látvány hal kínálás, tárolás pl.: Metro halpultja, receptekkel

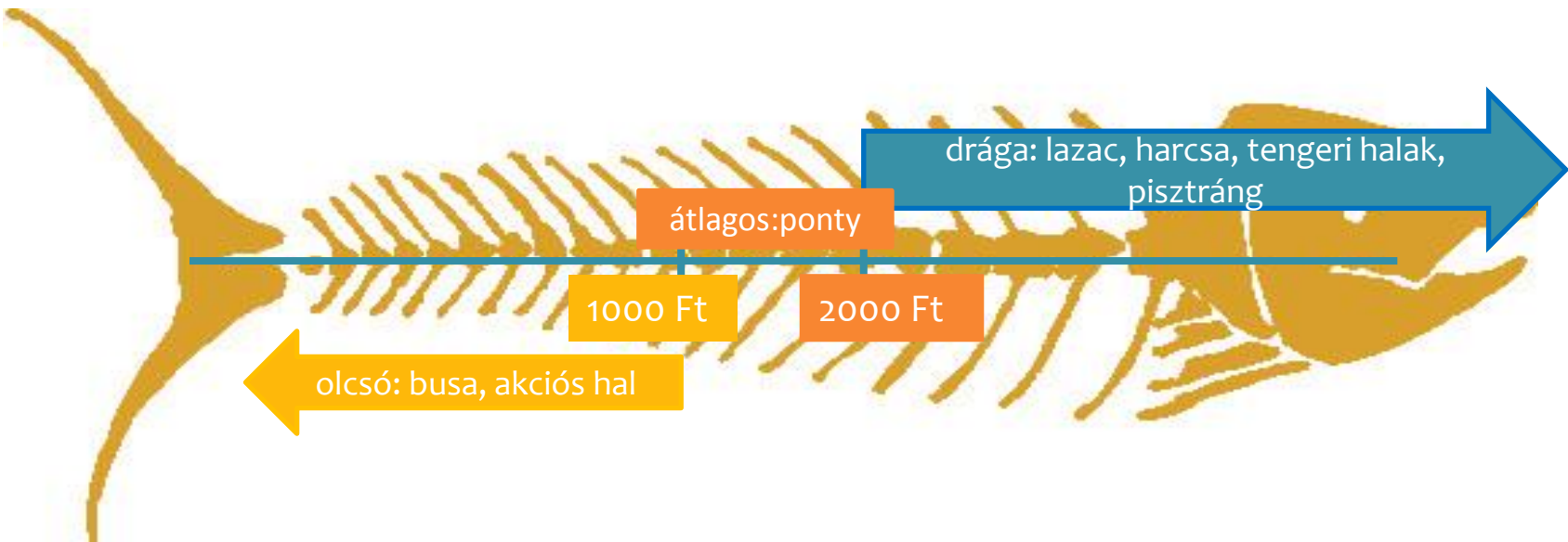
„Frissesség, látvány, nagyon fontos. A látványt úgy értem, hogy például amikor az ember elmegy a Metro-ba – nyolc év után most voltam két hete -, óhatatlanul megáll az ember a halpult előtt, ahol jégen vannak tárolva a tengeri és édesvízi halak. Megkívánja az ember, a látvány is fontos. Tehát valószínű, hogy a fagyasztott pultban nem fogok annyira ráhangolódni a becsomagolt halra.” – Gabi, Pécs

- vásárló preferenciája, mely halnak az ízét kedvelik
- hal frissessége, minősége
- hal feldolgozottsága
- ár - támpontot ad a hal minőségéről (szálka mennyiségéről)
- hány főre kell főzni, kisebb létszám esetében a drágább halat is megvásárolják

„Ha sok emberre főzök, akkor olcsóbbat veszek, de ha csak két emberre, akkor drágábbat csinállok. Meg szoktam kérdezni, hogy mikori a hal, mikor fogták. Azt ritkábban kérdezem, hogy az adott hal honnan jött.” – Gábor, Budapest

- hal származása

a hal ára...

drága

- jó minőségű, ritkább halfajta: tengeri hal, nagyobb, minimális szálkával rendelkező hal

olcsó

- pl. a busa, sok benne a szálka, gyanakvásra készítet

akciós (850-1000 Ft között) karácsonykor ponty

Különbség van árérzetben a vidéki és a fővárosi emberek között. Budapesti csoportnak inkább 3-4000 Ft feletti halak számítanak drágának, míg a vidékiek esetében a 2000 Ft feletti.

„A ponty normál ára 1600-1800, de az le van tisztítva, le van fejezve stb. Beleférne ez még a költségvetésbe, de keveset találkozom vele.” – Piroska, Budapest

halkezelés biztonsága

friss hal esetén frissen elkészítik

- maximum egy napig tárolják a friss halat
- fagyasztott halat felolvadás után azonnal feldolgozzák

halételek tárolása

általános hit, hogy a hal hamar megromlik és nem szabad tárolni - minél előbb feldolgozni, a hűtőben a halszagot elkerülni

halászlé akár egy hétig is eláll az erkélyen/hűtőben, „töltött káposzta” kategória, vagyis hosszan eltárolható és másnap még finomabb

- halkocsonya is készülhet másnap

„Szerintem ebben nincsenek kérdések. Híradókban sincsenek rémhírek a halakkal kapcsolatban. Mert azért gombával, tojással kapcsolatban szoktak ilyen hírek lenni.” – Piroska, Budapest
„Bennem van bizonytalanság. Csak szépen előkészített halat vásárolok. Nem szeretem a belső részeket, a fejet, és a szálkával is problémáim vannak.” – Cili, Szolnok

félelmek

szálgától való félelem

- szülőktől ered, hiszen ők féltik ettől a gyermekeiket
- gyerekek továbbviszik, tovább örökítik, így generációról generációra száll ez a félelem

időt és odafigyelést igényel a halevés, tehát nagyobb összpontosítást igényel

„Én is erre gondolok, de a saját gyerekeimnek próbálom megtanítani, hogy hogyan kell enni. Ez a legtöbb, amit ezért tehetek. Úgy nevelem őket, hogy ne féljenek a szálgától, legyenek türelmesek.” – Ági, Szolnok

hal szagától való undor

hal látványától (nyálkás) való undor

allergia

nem friss, nem jók a szállítási körülmények

„Van pár olyan élelmiszer, ahol nagyon fontos az ellátási lánc, tehát, hogy amíg eljut a boltba, az végig biztosított legyen. Például a tejtermékeknél. A halnál ez nagyon fontos. El tudom képzelni, hogy aki bizalmatlan ezzel szemben, őt elég nehéz meggyőzni, hogy azt a halat végig a megfelelő hőmérsékleten tárolták.” – Zsuzsa, Pécs

vízszennyezettség, ami megjelenik a halakban

- tengeri halakban található nehézfémek

félelmek elleni fellépés lehetőségei

nevelés, oktatás

- gyerekek tanítása, halételek megszerettetése,
- láttatni, demonstrálni kell, hogyan kell kiszálgázni, hogyan kell enni a halat
- tv-műsorok, YouTube, interneten keresni

„Én is kipróbálok újdonságokat. Az interneten keresek, például így tanultam meg halat pucolni a YouTube-ról. YouTube-on vagy keresőben szoktam informálódni. ...Azzal is lehet segíteni a halszeretet, hogy el kell mondani, hogy milyen sokféle hal van, és milyen sok lehetőség adódik azoknak az elkészítésére. És akkor ezekből lehetne többet felmutatni, hogy mekkora különbség van egy édesvízi és egy tengeri hal között.” – Gábor, Budapest

éttermek kampányai, szerepvállalás a halfogyasztás népszerűsítésében

menza, közétkeztetés szerepe fontos

eladáshelyek kampánya, pl: Spar húskampány

„A vendéglátás is felvállalhatná a halfogyasztás népszerűsítését, tehetnék menübe többször. Ez drága volna, maximum a 300 Ft-os halrudat tudná betenni a menübe, amivel nem sokat érnénk.” – Zsófi, Szolnok

média szerepe - Halország című műsor

intenzív marketing aktivitás, rendezvények, kóstolók

„Csakis a marketinggel. Mert ami a médiából jön, arra vevő a társadalom. Ez pont olyan, hogy a borkultúrát is az elmúlt évben olyan népszerűségre, csúcsra juttatták, hogy csak kerekítem a szememet. Vagy a pálinkafogyasztást.” – Gabi, Pécs

érvek a halfogyasztás mellett

- koleszterinszegény
- vitaminok és ásványi anyagok (K-vitamin, omega3-zsírsavak)
- gyógyszereket lehet vele spórolni
- gyerekeknek fehérje forrás
- magyar népbetegségek ellen

EGÉSZSÉGES

TEST

- nem hizlal
- könnyű emészteni

- horgászat energiával tölt fel
- utazás, népek tradíciói
- nyitottság a világra

ÉLETMÓD

GASZTRO-
NÓMIA

- könnyen elkészíthető
- változatossá teszi az étkezést
- finom, ízletes
- változatos halfajták és ízek
- konyhai tradíciók
- gasztronómiai élmény
- kisebb mennyiség is elég

híres emberek a népszerűsítésért, média megjelenések

híres emberek, népszerű emberek

- műsorvezetők: Halország című műsor vezetője, Borbás Marcsi
- színészek: idősebbek, de van közülük a horgászathoz, főzéshez pl: Koncz G., Bodrogi Gy., Reviczky G
- sportolók, olimpiikonok: úszók, evezősök, akiknek köze van a vízhez

„Azok a művészek, akiknek a Balaton partján van nyaralójuk, és egymást meghívogatják magukhoz.” – Ildikó, Szolnok

egy hétköznapi ember, aki víz közelben él, idős, de nagyon jól tartja magát, horgász ember

„Szerintem egy olyan ember kellene, aki mondjuk, a természetet reprezentálja, idős. Tehát lehessen rajta látni, hogy hosszabb ideig él. Tehát ha fiatal sportolókat mutatunk, neki a sport miatt amúgy is egészségesnek kellene lennie... inkább hétköznapi ember, aki vízzel kapcsolatos, tehát olyan környezetben él.” – Zsuzsa, Pécs

újságok, magazinok

- életmód magazinok, főzős újságok, férfiaknak szóló magazinok, egészség magazinok
- női magazinok, Nők Lapja
- tv-újság
- Metropolisban önálló kupon

tv-reklámot is el tudnak képzelni a résztvevők

„Régen az Igló-nak volt reklámja, amiben tengerészkapitánnyal reklámozták a halrudacskákat. Ezzel kapcsolatban: a magyar környezetre kellene helyezni a hangsúlyt. Mert ez a középkorosztályt jobban megfogná, mint egy német, fehér szakállas hajóskapitány.” – Klári, Budapest

közösségi média, applikáció

Facebook

- fiataloknak lehet izgalmas, így el tudnak képzelni egy halas játékot a Facebook-on
- az idősebb korosztályt nem érinti meg, nem érdekli őket

„Milyen halinformációra gondolnak? Hogy hol lehet halat vásárolni? Szolnokon tudom, hol lehet halat vásárolni, biztosan nem nézegetném a telefonomon azt, hogy pl. Cegléden hol lehet halat venni.” – Zsófi, Szolnok

applikáció

nem használnának applikációt a vidékiek,

- sokkal inkább hal receptes gyűjteményeket az internetről, illetve követői lennének ilyen jellegű blogoknak

budapestieknek tetszett az alkalmazás ötlete, tovább is vitték a tartalmat

„Legyen olyan, ami rögtön kiadja nekem, hogy hol vannak akciós hal ajánlatok.” – Judit, Budapest

„Lehetne olyan, ami egy változatos étrendet állít össze. Ezekben lehetnének halak is. Ezek lehetnének olyanok, melyek specifikusan olyanoknak szólnak, akik sportolnak, vagy olyanoknak, akik csak erősítenek stb.” – Gábor, Budapest

letölthető kuponok

halbiztonság, frissesség kérdése áruháztól, eladóhelytől függ, nem kell ehhez applikáció

halszármazásról az információ fontos

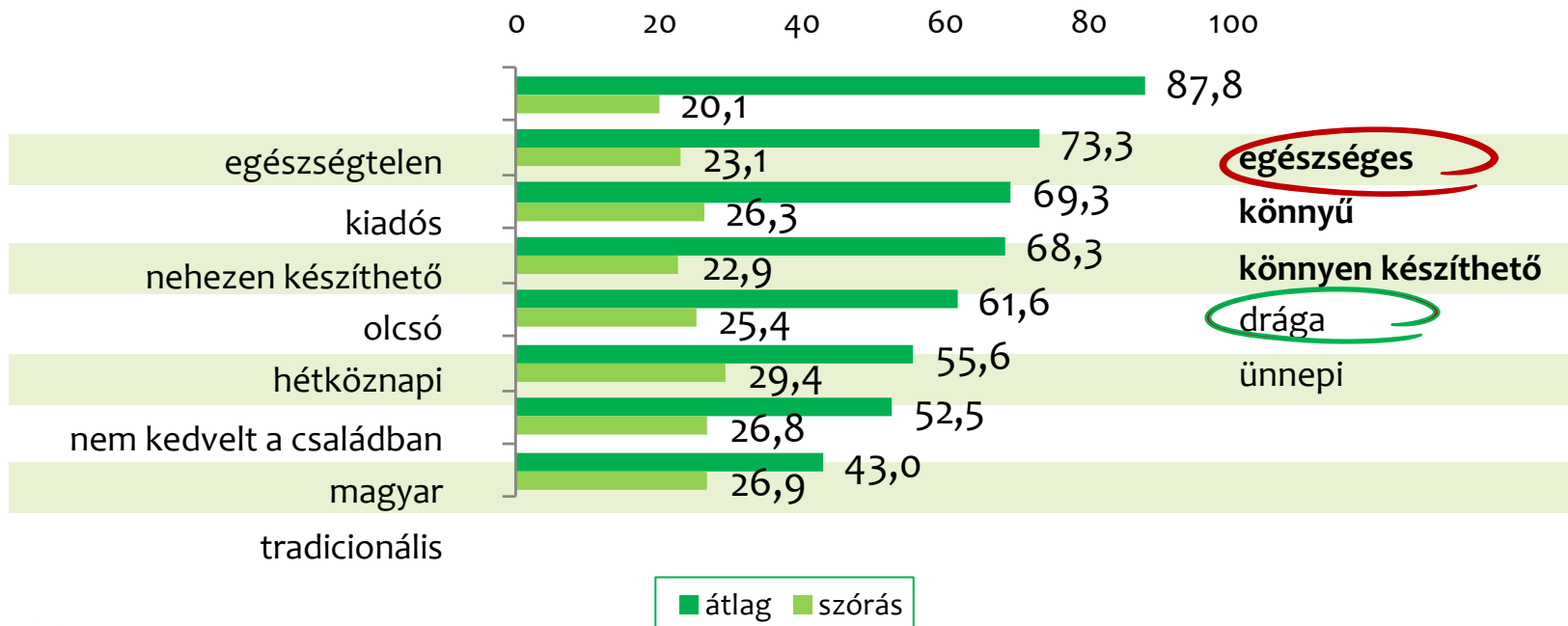
megállapítások, javaslatok

a hal-image...

a hal egészséges, viszonylag jó a lakossági megítélése

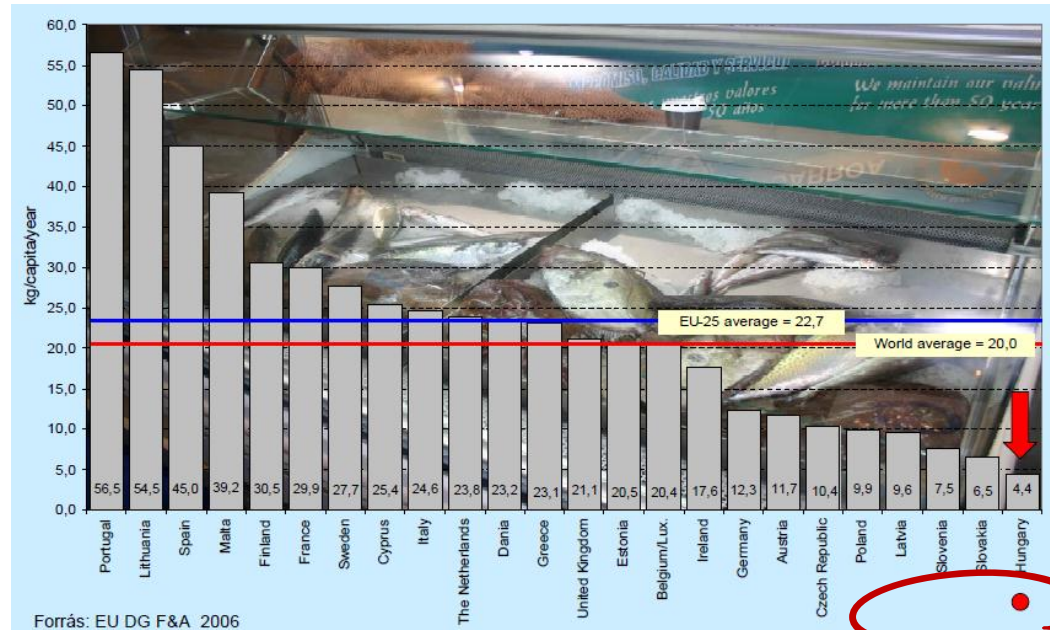
nem kiadós, inkább drága

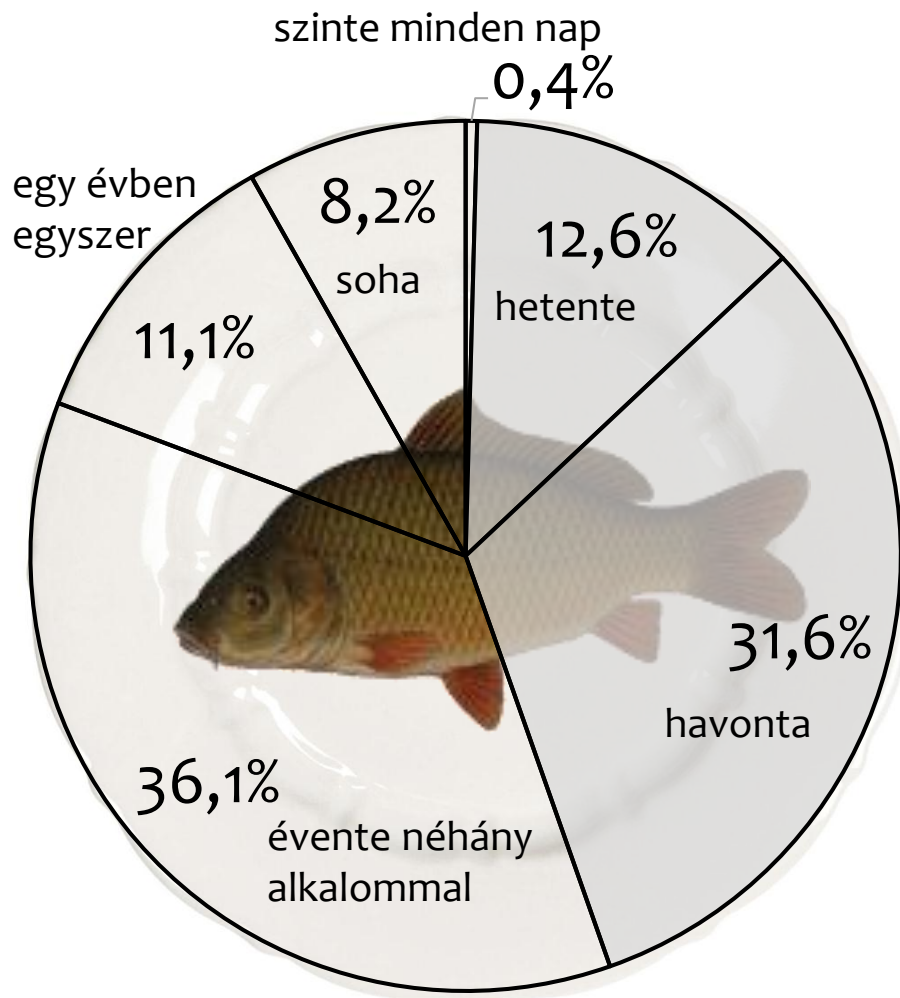
a hal, mint valóság...

a hal feldolgozottságát növelni kell, az élőhal, a hal a maga valóságában sok embert taszít
a nők inkább fagyasztott halat fogyasztanak...

„ne nézzen rám”
lásd a csirke pályáját...

a halfogyasztás ténye és a tükröződés...

a megkérdezettek úgy nyilatkoztak, hogy viszonylag gyakran fogyasztanak halat, ami a statisztikák tükrében inkább vágynak tűnik...

fő fogyasztók

- az idősebbek, a felsőfokú végzettségűek, a nagyobb városokban élők, jobb jövedelműek és a kisebb háztartásokban élők
- igazi halfogyasztó vidéken élők
- egészségtudatosak

halból készült ételek kedveltsége

„Szereti Ön a halból készült ételeket?”

n=1000

a megkérdezettek inkább szeretik a halból készült ételeket

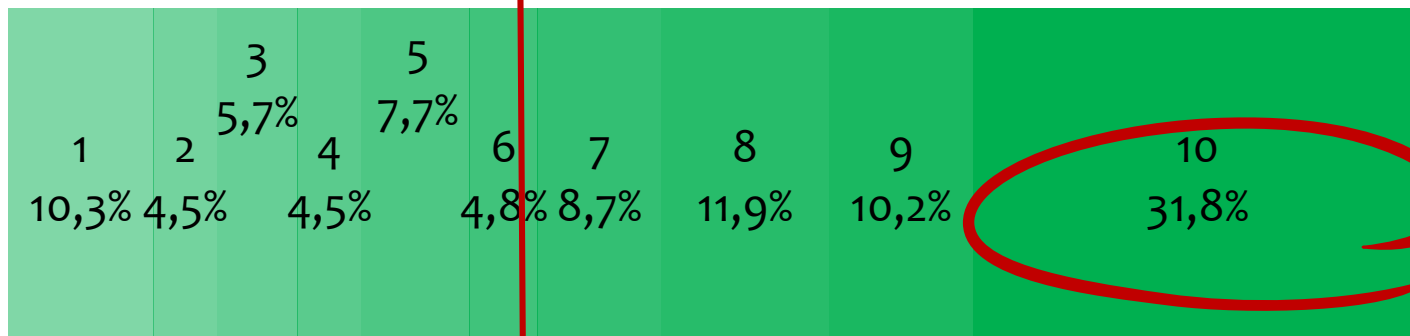
32% nagyon szereti

látszólag nincs probléma, de....

nem szereti

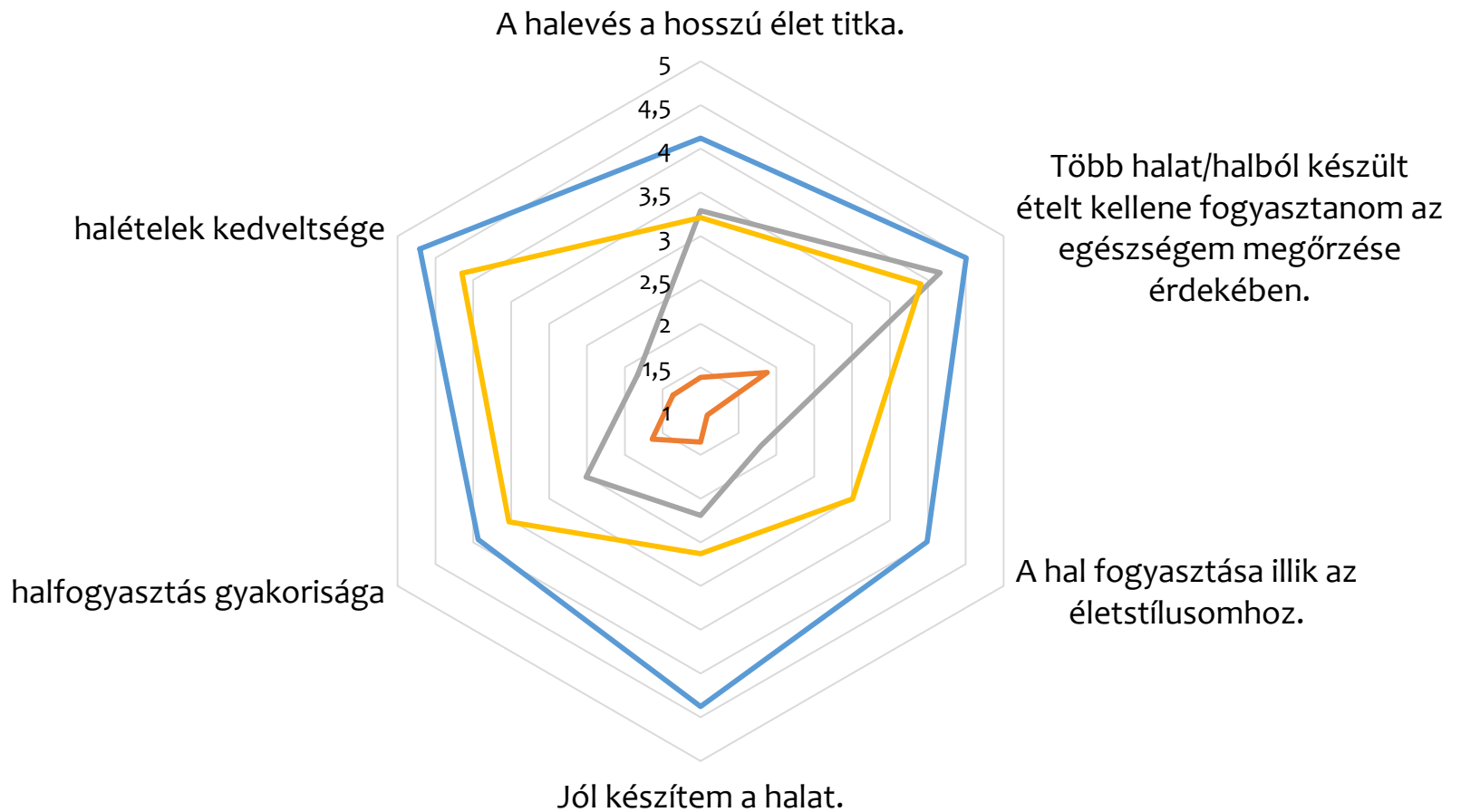
átlag: 6,87

nagyon szereti

fogyasztói klaszterek

halrajongók — 1 (n=369)   elutasítók — 2 (n=94)   vágyakozók — 3 (n=192)   távolról szeretők — 4 (n=345)

a ponty....

a hal általános képe pozitívabb, mint a pontyé

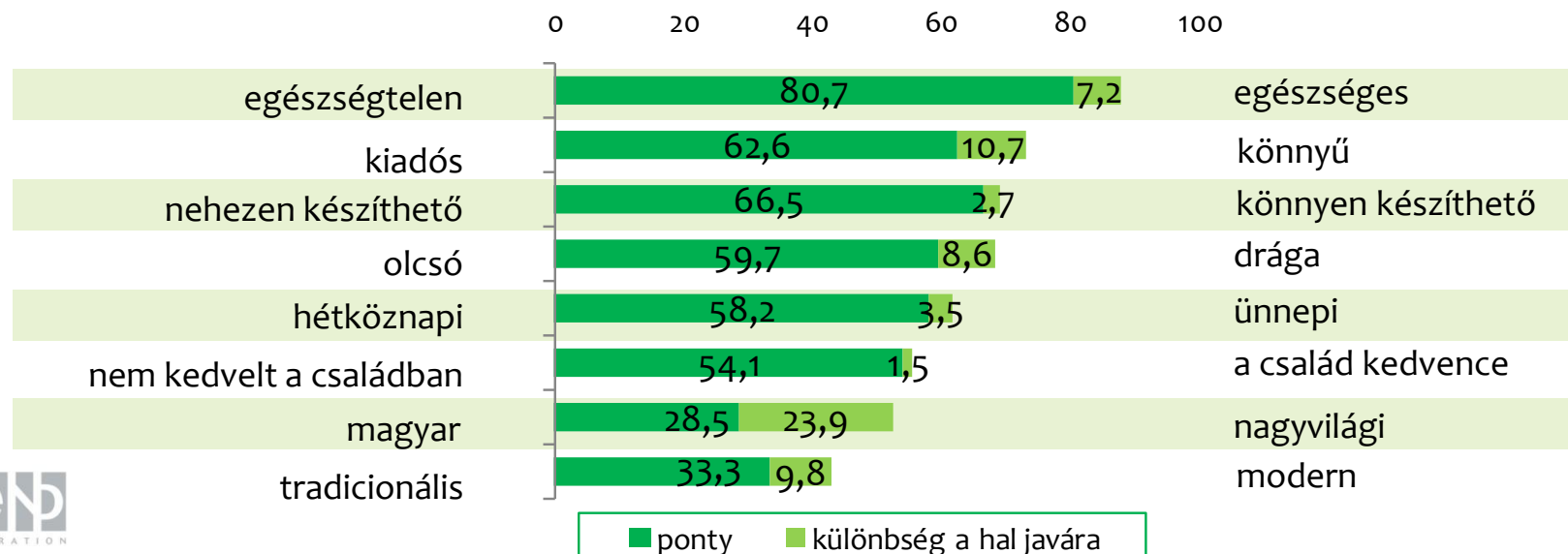
a leginkább ismert és fogyasztott halfaj a ponty

fogyasztásnövelése nehéz, mert kellemetlen tulajdonságai vannak

- szálkás
- zsíros
- nem kiegyenlített minőség (pocsolya-íz)

a bio irányt nem ismeri, nem preferálja a piac

keresni kellene trendekbe illő más magyar fajt

hosszú távú építkezés a halfogyasztás növelésére...

edukáció, az új generáció elérése, közétkeztetés

szülői felelősségre való hatás az egészséges táplálkozás érdekében

edukáció modern csatornákon, YouTube, gasztroblogok a fiatal szakácsok bátorítására

kóstoltatás, „halhetek”

szakácsversenyek, akciók

www.trendinspiracio.hu